

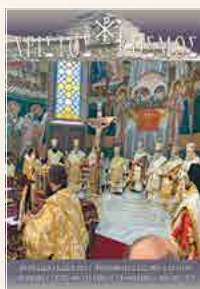
ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' * ΕΤΟΣ ΝΘ' * ΤΕΥΧΟΣ 67 * ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λίγες σκέψεις.

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισιάμου & Σελίνου

κ. Ἀμφιλοχίου.....3-4

Πατριαρχική Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα.

Τῆς Α.Θ. Παναγότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν

Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ 5-6

Μήνυμα τῆς Α.Θ. Π., τοῦ Οἰκουμενικοῦ

ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

πρὸς τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας διὰ τὴν

πανδημίαν τοῦ κορωνοϊοῦ. 7-8

Ἀνακοινωθέν τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συ-

νόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης. 9

Καθίστε ἤσυχα.

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισιάμου & Σελίνου

κ. Ἀμφιλοχίου.....10-12

Τὸ Χρονικὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας.

(Ἰανουάριος - Ἰούνιος 2020) 13-30

Δωρεές ὑπὲρ ἐνισχύσεως τοῦ Κοινωνικοῦ

καὶ Φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἱ. Μητρο-

πόλεώς μας 31

ΕΠΙΣΗΜΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τὸ παρὸν ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ ἐπίσημο Δελτίο
τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης "Ἀπόστολος Τίτος"
καὶ διατίθεται δωρεάν

Λίγες σκέψεις

Ὅταν, μέσα Φεβρουαρίου, ἤχησαν τὰ πρῶτα ἀκούσματα γιὰ μίαν λοιμικὴ νόσο πού ἐξαπλωνόταν σέ ὁλόκληρο τὸν κόσμο κανεὶς μας δέν μποροῦσε νά φανταστεῖ πῶς, τόσο ραγδαία, βίαια καὶ ἀπρόσμενα, θά ἄλλαζε ὄχι μόνο ἡ καθημερινότητά μας, ἀλλά ἡ ζωὴ μας στό σύνολό της. Λίγες μόλις ἑβδομάδες χρειάστηκαν γιὰ μίαν ἀνατροπὴ οἱ συνέπειες τῆς ὁποίας, ὡς εἶναι φανερό, δέν ἔχουν ἀκόμα γίνει κατανοητές.

Φόβος καὶ τρόμος. Ἀνησυχία, ἀγωνία, ἀβεβαιότητα, καχυποψία καὶ ἀνασφάλεια τὰ κυρίαρχα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ψυχῆς μας. Κλείσαμε ἐρημικά τίς πόρτες τῶν σπιτιῶν μας. Μείναμε μέσα. Ἡ ζωὴ, πολύτιμο δῶρο τοῦ Θεοῦ, ἔπρεπε νά προστατευτεῖ ἀπὸ τὴν ἀόρατη αὐτὴ ἀπειλή, ἡ ὁποία στό πέρασμά της ἄφηνε ἑκατόμβες θυμάτων. Ὡς δέ σημείωσε καὶ ὁ σοφὸς Οἰακοστρόφος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς μας Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ, σέ ἐπιστηρικτικὸ λόγο Του πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς ὅλης τῆς Οἰκουμένης: «Αὐτὸ πού κινδυνεύει δέν εἶναι ἡ πίστη, ἀλλὰ οἱ πιστοί, δέν εἶναι ὁ Χριστός, ἀλλὰ οἱ Χριστιανοὶ μας, δέν εἶναι ὁ Θεάνθρωπος, ἀλλὰ ἔμεῖς οἱ ἄνθρωποι. Ἡ πίστη μας εἶναι βαθιὰ θεμελιωμένη στὶς ρίζες τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ἡ πίστη μας εἶναι ζωντανή καὶ καμιά ἔκτακτη κατάσταση δέν μπορεῖ νά τὴν περιορίσει». Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ ἀγάπη κινούμενη, ὡς φιλόστοργος Μάννα, συνέβαλε ὑπερβαλλόντως στὴν διαφύλαξη τῆς ὑγείας τῶν πιστῶν Της. Πόνεσε βαθιὰ πού στερήθηκε τὰ παιδιά Της, τὴν Μεγάλῃ Σαρακοστή, τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα, τὸ Πάσχα, ὡς καὶ τίς ἐπόμενες ἑβδομάδες πού ἀκολούθησα, πού λειτουργοῦσε τὸ Μυστήριό τῆς Ζωῆς χωρὶς τὴν ἀγαπητικὴ κοινωνία τῶν προσώπων, χωρὶς τὴν συμμετοχὴ τοῦ

λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὅχι γιατί σύρθηκε ἀπὸ τὸν... Καίσαρα, ὅπως τὴν κατηγοροῦσαν πολλοί, ἀλλὰ γιατί ἀνέλαβε τὸ μερίδιό τῆς δικῆς Της εὐθύνης στὸν ἀγῶνα διαφύλαξης τοῦ δώρου τῆς ζωῆς. Ἀγῶνα πού, ὀφείλουμε νά ὁμολογήσουμε, ἔφερε εἰς πέρας μέ περισσὴ ἐπιτυχία ἡ Πολιτεία, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση.

Ἐπὶ ἔργον καὶ ὑπερβολές, μὴ ἐπιτρεπτές, ἀπὸ πλευρᾶς τῆς ἐξουσίας εἰς βάρος ἐκκλησιαστικῶν προσώπων. Σεβάσμιων Ἀρχιερέων καὶ Ἱερέων. Λειτουργῶν τοῦ Ἵψίστου. Ἀκόμα καὶ πιστῶν. Στοχοποιήθηκε ἡ πίστη, κυρίως τὸ κορυφαῖο καὶ ἱερότερο Μυστήριό, ἡ Θεία Εὐχαριστία. Ἡ καρδιά τῆς Ἐκκλησίας, καθὼς χωρὶς Θεία Εὐχαριστία, χωρὶς Θεία Κοινωνία, Ἐκκλησία δέν ὑπάρχει. Εἶναι σῶμα χωρὶς καρδιά. Δέν ἔπρεπε... Οὐδεὶς δικαιούται νά βάλλει ἐναντίον τῆς πίστεως ἑνὸς λαοῦ, μέ πρόσχημα δὴθεν τὴν διαφύλαξη τῆς σωματικῆς του ὑγείας. Αὐτὸ ἀποτελεῖ ὕβριν καὶ χρειάζεται ὁ καθεὶς ἐξ ἡμῶν νά γνωρίζει τὰ ὄριά του.

Δόξα τῷ Θεῷ! Μᾶς φύλαξε ἡ Παναγία Μητέρα μας, οἱ Ἅγιοί μας, ὁ Ὁσιος Νικηφόρος ὁ Λεπρός, πού ἰδιαίτερα τὴν δύσκολη αὐτὴ περίοδο γίνεται πηγὴ χαρᾶς, ἀνακούφισης καὶ παρηγορίας χιλιάδων ψυχῶν ἀνά τὴν Οἰκουμένη. Ἀναρίθμητες οἱ μαρτυρίες γιὰ θαυμαστὰ παρεμβάσεις Του καὶ ἰάσεις. Μᾶς σκέπασαν οἱ προσευχῆς τῶν ταπεινῶν τῆς καρδίας, τῶν πατέρων τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους. Τὰ δάκρυα, οἱ ἱκεσίες καὶ οἱ παρακλήσεις τῶν καθαρῶν ψυχῶν καὶ καρδιῶν πού ὡς θυμίαμα ἀνυψώνονται πρὸς τὸν Οὐράνιο Πατέρα.

Ὅμως... στὸν ἀγῶνα γιὰ νά πάρουμε καὶ πάλι τὴν ζωὴ στά χέρια μας, κατὰ τὸ σύνθημα τῶν καιρῶν, χρειάζεται, νομίζουμε μεγάλη προσοχή. Μὴν πιστέψουμε πῶς στό νέο αὐτὸ ξεκίνη-

μα τῆς ζωῆς θά εἶμαστε ἀσφαλεῖς ἂν μείνουμε μόνοι. Κλεισμένοι πλέον, ὄχι στά σπίτια μας, ἀλλά στὸν ἑαυτό μας. Καθὼς μία ἀπὸ τίς συνέπειες ὅλης αὐτῆς τῆς δοκιμασίας, τῆς περιπέτειας, εἶναι καὶ ἡ καχυποψία. Θεωρήσαμε τὸν ἄλλο, τὸν συνάνθρωπό μας, ἀκόμα καὶ τὸν οἰκεῖο καὶ συγγενή ὄχι μόνο στὴν πίστη, ἀλλὰ καὶ στὴν ζωὴ, ὡς ἀπειλή. Ἀποξενωθήκαμε καὶ ἀπομονωθήκαμε ἀκόμα καὶ ἀπὸ πρόσωπα ἀγαπημένα. Στὴν θέση τῆς συμπόνιας, τῆς κατανόησης, τῆς ἀλληλεγγύης μοιάζει νὰ ἔχει ἐμφωλεύσει καὶ νὰ ἔχει κυριαρχήσει ὁ φόβος, ὁ πανικός, κυρίως ὅμως ἡ καχυποψία καὶ ἡ ἀποστροφή γιὰ τὸν ἄλλον. «*Ἄνθρωπος πού δέν ἔχει φίλους, εἶναι θεός ἢ ἀγρίμι*», θά πεῖ ὁ Ἀριστοτέλης. Χρειάζεται, λοιπόν, καὶ πάλι νὰ ἐπανεύρουμε τὴν ὁμορφιά καὶ τὴν χαρὰ τῆς κοινωνίας τῶν προσώπων. Τὴν ἀληθινὴ χαρὰ τῆς ζωῆς. Νὰ ἀφαιρέσουμε ἀπὸ τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά κάθε εἶδος φόβου καὶ τρόμου. Πῶς; Μᾶς ἀπαντᾷ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης: «*Ἡ ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον*» (Α' Ἰω. 4,18). Ὅσο, λοιπόν, μένουμε κραταιοὶ καὶ δυνατοὶ στὴν πίστη, τρεφόμαστε ἀπὸ τὰ

Μυστήρια τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, τὸ Πανάγιο Σῶμα καὶ τὸ Πανακίρατο Αἷμα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ, κανένας φόβος καὶ καμιά ἀπειλή δέν μποροῦν νὰ ἀλώσουν, νὰ θλίψουν καὶ νὰ συνθλίψουν τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά μας.

Μέ τίς σύντομες αὐτές σκέψεις, ἀγαπητοί μας ἀναγνώστες καὶ ἀποδέκτες τοῦ Περιοδικοῦ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας «*Χριστός καὶ Κόσμος*», ἐπικοινωνοῦμε καὶ πάλι μέ τὴν ἀγάπη σας, μετὰ τὴν παρέλευση ἑξὶ μηνῶν ἀπὸ τὴν ἔκδοση τοῦ τελευταίου Περιοδικοῦ μας καὶ κοινωνοῦμε μετὰ τῶν σεβαστῶν καὶ ἀγαπημένων προσώπων σας. Εὐχαριστοῦμε τὴν ἀγάπη σας γιὰ τὰ συγκινητικὰ μηνύματα πού λάβαμε τὸ διάστημα αὐτό. «*Μᾶς λείπει τὸ Περιοδικό...*», «*Πότε θά ἐπανακυκλοφορήσει...*», «*Μᾶς κρατᾷ συντροφιά καὶ μᾶς γεμίζει τὴν καρδιά...*», μερικὰ ἀπὸ τὰ πολλὰ καρδιακὰ μηνύματά σας. Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἀπὸ καρδιάς καὶ ταπεινά εὐχόμεθα ἀπὸ τὴν γενέθλιο γῆ τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού, τὸ Συρικάρη Κισάμου καὶ τὸ ἐκείσαι ἱερό προσκύνημά Του, ὅπως πρεσβεύει ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

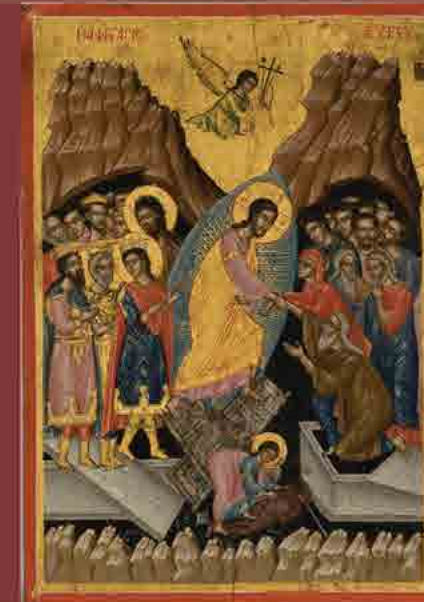
**Ὁ Μητροπολίτης
Ὁ Κισάμου & Σελίνου
Ἀμφιλόχιος**

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΩΙ ΑΓΙΩΙ ΠΑΣΧΑ

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ: ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΘΕΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

***

Προσφιλέστατοι ἀδελφοί Ἱεράρχαι καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Φθάσαντες τὸ Ἅγιον Πάσχα καὶ γινόμενοι κοινωνοὶ τῆς χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως, ὑμνοῦμεν τὸν πατήσαντα θανάτῳ τὸν θάνατον Κύριον τῆς δόξης, τὸν συναναστήσαντα μεθ' ἑαυτοῦ παγγενῆ τὸν Ἀδάμ καὶ ἀνοίξαντα πᾶσιν ἡμῖν παραδείσου τὰς πύλας.

Ἡ λαμπρόφορος Ἔγερσις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ διαβεβαίωσις ὅτι κυρίαρχος εἰς τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου δέν εἶναι ὁ θάνατος, ἀλλὰ ὁ καταργήσας τὸ κράτος τοῦ θανάτου Σωτὴρ, ὁ γνωριζόμενος τὸ πρότερον ὡς ἄσαρκος Λόγος, ὕστερον δέ ὡς ὁ δι' ἡμᾶς, φιλανθρωπίας ἕνεκεν, σεσαρκωμένος, νεκρωθεὶς δέ ὡς ἄνθρωπος καὶ ἀναστὰς κατ' ἐξουσίαν ὡς Θεός, ὡς ὁ πάλιν Ἐρχόμενος μετὰ δόξης πρὸς πλήρωσιν τῆς Θείας Οἰκονομίας.

Τὸ μυστήριον καὶ τὸ βίωμα τῆς Ἀναστάσεως ἀποτελεῖ τὸν πυρῆνα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ἡ ὀλόφωτος λατρεία, τὰ ἱερά μυστήρια, ἡ ζωὴ τῆς προσευχῆς, ἡ νηστεία καὶ ἡ ἄσκησις, ἡ ποιμαντικὴ διακονία καὶ ἡ καλὴ μαρτυρία ἐν τῷ κόσμῳ, ὅλα ἀναδίδουν τὸ ἄρωμα τῆς Πασχαλίου εὐφροσύνης. Ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν ἐν Ἐκκλησίᾳ εἶναι καθημερινὸν Πάσχα, εἶναι «*ἀνωθεν χαρὰ*», ἡ «*χαρὰ τῆς σωτηρίας*», ἀλλὰ καὶ «*ἡ σωτηρία ὡς χαρὰ*»¹.

Οὕτω, αἱ ἀκολουθίαι τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Ἑβδομάδος δέν εἶναι καταθλιπτικαί, ἀλλὰ πλήρεις τῆς νικητηρίου δυνάμεως τῆς Ἀναστάσεως. Εἰς αὐτάς ἀποκαλύπτεται ὅτι ὁ Σταυρός δέν ἔχει τὸν τελευταῖον λόγον εἰς τὸ

σχέδιον τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου. Αὐτὸ προαναγγέλλεται ἤδη κατὰ τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου. Ἡ ἐκ νεκρῶν ἔγερσις τοῦ ἐπιστηθίου φίλου τοῦ Χριστοῦ εἶναι προτύπως τῆς «*κοινῆς ἀναστάσεως*». Τὸ «*Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ζύλου*» κορυφοῦται μέ τὴν ἐπίκλησιν «*Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἐνδοξὸν Σου Ἀνάστασιν*». Ἐνώπιον τοῦ Ἐπιταφίου ψάλλομεν τὸ «*Μεγαλύνω τὰ Πάθη σου, ὑμνολογῶ καὶ τὴν Ταφὴν Σου, σὺν τῇ Ἀναστάσει*». Καί, γεγονυῖα τῆ φωνῆ, διακηρύσσομεν εἰς τὴν Πασχάλιον ἀκολουθίαν τὸ ἀληθές νόημα τοῦ Σταυροῦ: «*Ἴδού γάρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ*».

Ἡ «*κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα*» τοῦ Πάσχα εἶναι ἡ ἀνατολὴ τῆς «*ὀρθόης ἡμέρας*», ἡ ἀπαρχὴ τῆς «*καινῆς κτίσεως*», ἡ βίωσις τῆς ἰδικῆς μας ἀναστάσεως, τὸ μέγα «*θαῦμα τῆς ἐμῆς σωτηρίας*»². Εἶναι ἡ βιωματικὴ βεβαιότης ὅτι ὁ Κύριος ἔπαθε καὶ ἤχθη εἰς θάνατον δι' ἡμᾶς καὶ ἀνέστη δι' ἡμᾶς «*προοικονομῶν ἡμῖν τὴν εἰς ἀπείρους αἰῶνας ἀνάστασιν*»³. Καθ' ὅλην τὴν Πασχάλιον περίοδον ὑμνολογεῖται μέ ἀπαράμιλλον ποιητικότητα τὸ ἀνθρωπολογικὸν νόημα τῆς λαμπρόφορου Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἡ διάβασις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς δουλείας εἰς τὴν ἀληθῆ ἐλευθερίαν, «*ἡ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας πρόοδος καὶ ἀνάβασις*»⁴. Αὐτὴ ἡ σωτηριώδης ἐν Χρι-

1 π. Ἀλεξάνδρου Σμέμαν, Ἡμερολόγιον, ἐκδ. Ἀκρίτας Ἀθήνα 2003, σ. 223.

2 Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα, PG 36, στ. 664.

3 Γρηγορίου Παλαμᾶ, Εἰς τὴν Ἀνάληψιν, PG 151, στ. 277.

4 Γρηγορίου Θεολόγου, ὁ.π., στ. 636.

στῶ ἀνακαίνισις ἐνεργεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς δυναμικὴ προέκτασις τοῦ ἡθους τῆς Εὐχαριστίας ἐν τῷ κόσμῳ, ὡς «ἀληθεύειν ἐν ἀγάπῃ», ὡς συνέργεια μετὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ κόσμου, διὰ νὰ καταστῇ οὗτος εἰκὼν τῆς πληρότητος τῆς τελικῆς ἐπιφανείας τῆς θείας ἀγάπης ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Ἐσχάτων. Ζῆν ἐν Χριστῷ ἀναστάντι σημαίνει ἐξαγγέλλειν τὸ Εὐαγγέλιον «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς», κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν Ἀποστόλων, εἶναι ἔμπρακτος μαρτυρία περὶ τῆς ἐλθούσης χάριτος καὶ τῆς προσδοκίας τῆς «καινῆς κτίσεως», ὅπου «ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι»⁵.

Ἡ πίστις εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν ἰδικὴν μας συνανάστασιν δὲν ἀρνεῖται τὴν ἐπώδυνον παρουσίαν τοῦ θανάτου, τοῦ πόνου καὶ τοῦ σταυροῦ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου. Δὲν ἀπωθοῦμεν τὴν σκληρὰν πραγματικότητα, οὔτε ἐξασφαλίζομεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, διὰ τῆς πίστεως, ψυχολογικὴν κάλυψιν ἀπέναντι εἰς τὸν θάνατον. Γνωρίζομεν ὅμως ὅτι ὁ παρὼν βίος δὲν εἶναι ὀλόκληρος ἡ ζωὴ, ὅτι ἐδῶ εἴμεθα «ὀδῶνται» ὅτι ἀνήκομεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ὅτι πορευόμεθα πρὸς τὴν αἰώνιον Αὐτοῦ Βασιλείαν. Ἡ παρουσία τοῦ πόνου καὶ τοῦ θανάτου, ὅσον ἀπτή καὶ ἄν εἶναι, δὲν ἀποτελεῖ τὴν ἐσχάτην πραγματικότητα. Αὐτὴ εἶναι ἡ ὀριστικὴ κατάργησις τοῦ θανάτου. Εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ δὲν ὑπάρχει πόνος καὶ θάνατος, ἀλλὰ ἀτελεύτητος ζωὴ. «Πρὸ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Σου», ψάλλομεν, «φοβερός ὁ θάνατος τοῖς ἀνθρώποις· μετὰ τὸ ἐνδοξον πάθος, φοβερός ὁ ἄνθρωπος τῷ θανάτῳ»⁶. Ἡ πίστις εἰς Χριστὸν δίδει δύναμιν, καρτερίαν καὶ ὑπομονὴν διὰ νὰ ἀντέχωμεν τὰς δοκιμασίας. Ὁ Χριστὸς εἶναι «ὁ πᾶσαν νόσον ἰώμενος καὶ ἐκ τοῦ θανάτου λυτρούμενος». Εἶναι ὁ παθὼν δι' ἡμᾶς, ὁ ἀποκαλύψας τοῖς ἀνθρώποις ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ «ἀεὶ ὑπὲρ ἡμῶν», ὅτι εἰς τὴν Ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἀνήκει οὐσιωδῶς ἡ φιλανθρωπία Του. Αὐτὴ ἡ εὐκταία φωνὴ τῆς θείας ἀγάπης ἀντηχεῖ εἰς τὸ «θάρσει, τέκνον» τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν παραλυτικὸν καὶ τὸ «θάρσει, θύγατερ»⁷ πρὸς τὴν αἰμορροοῦσαν, εἰς τὸ «θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον»⁸ πρὸ τοῦ Πάθους καὶ εἰς τὸ «θάρσει,

Παῦλε»⁹ πρὸς τὸν ἐν φυλακῇ καὶ ἀπειλῇ θανάτου Ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ σοβοῦσα πανδημία τοῦ νέου κορωνοϊοῦ ἀπέδειξε πόσον εὐθραστός εἶναι ὁ ἄνθρωπος, πόσον εὐκόλως τὸν κυριεῖται ὁ φόβος καὶ ἡ ἀπόγνωσις, πόσον ἀδύναμοι ἀποδεικνύονται αἱ γνώσεις καὶ ἡ αὐτοπεποιθησίς του, πόσον ἔωλος εἶναι ἡ ἄποψις ὅτι ὁ θάνατος ἀποτελεῖ ἐν γεγονόσι εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς καὶ ὅτι ἡ λήθη ἢ ἡ ἀπώθησις τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ὀρθὴ ἀντιμετώπισίς του. Αἱ ὀριακαὶ καταστάσεις ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀνίκανος νὰ διαχειρισθῇ σθεναρῶς τὴν ὑπαρξίν του, ὅταν πιστεῦῃ ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ἡ ἀνίκητος πραγματικότης καὶ τὸ ἀνυπέρβλητον ὄριον. Εἶναι δύσκολον νὰ παραμείνωμεν ἄνθρωποι ἄνευ τῆς ἐλπίδος τῆς αἰωνιότητος. Αὐτὴ ἡ ἐλπίς ζῆ εἰς τὴν καρδίαν ὄλων τῶν ἱατρῶν, τῶν νοσηλευτῶν, τῶν ἐθελοντῶν, τῶν δωρητῶν καὶ ὄλων τῶν γενναιοφρόνως συμπαρισταμένων εἰς τοὺς πάσχοντας ἀδελφούς, μέ θυσιαστικὸν πνεῦμα, αὐτοπροσφορὰν καὶ ἀγάπην. Μέσα εἰς τὴν ἀνείπωτον κρίσιν, αὐτοὶ εὐωδιάζουν ἀνάστασιν καὶ ἐλπίδα. Εἶναι οἱ «Καλοὶ Σαμαρεῖται», οἱ ἐπιχέοντες, μέ κίνδυνον τῆς ζωῆς τῶν, ἔλαιον καὶ οἶνον ἐπὶ τὰς πληγὰς, εἶναι οἱ σύγχρονοι «Κυρηναῖοι» εἰς τὸν Γολγοθᾶν τῶν ἐν ἀσθενείᾳ κατακειμένων.

Μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις, τιμώτατοι ἀδελφοί καὶ προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ, δοξάζομεν τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου, τοῦ πηγάζοντος ζωὴν ἐξ οἰκείου φωτός καὶ φαιδρύνοντος τῷ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως τὰ σύμπαντα, δεόμενοι Αὐτοῦ, τοῦ ἱατροῦ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, τοῦ παρέχοντος ζωὴν καὶ ἀνάστασιν, ὅπως συγκαταβαίνων, ἐν τῇ ἀφάτῳ Αὐτοῦ φιλανθρωπία, τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, χαρίζεται ἡμῖν τὸ πολύτιμον δῶρον τῆς ὑγείας καὶ κατευθύνῃ τὰ διαβήματα ἡμῶν εἰς ὁδοὺς εὐθείας, διὰ νὰ καταξιωθῇ ἡ θεοδώρητος ἐλευθερία ἡμῶν ἐν τῷ κόσμῳ, προτυποῦσα τὴν τελείωσιν αὐτῆς ἐν τῇ ἐπουρανίῳ Βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Χριστὸς Ἀνέστη!

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βκ'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα εὐχέτης
πάντων ὑμῶν.

9 Πράξ. κγ', 11.

5 Ἀποκ. κα', 4.

6 Δοξαστικὸν Ἐσπερινοῦ κζ' Σεπτεμβρίου.

7 Ματθ. θ', 2 καὶ 22.

8 Ἰωάν. ιστ', 33.

ΜΗΝΥΜΑ

τῆς Α.Θ. Παναγιότιτος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου

κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

πρὸς τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας διὰ τὴν πανδημίαν τοῦ κορωνοϊοῦ

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας νὰ ὑπάρξῃ συντονισμὸς καὶ, κατὰ τὸ δυνατόν, ὁμοιομορφία μετὰ τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὡς πρὸς τὸ καίριον θέμα τῆς Θείας Εὐχαριστίας καὶ τοῦ τρόπου μεταδόσεως αὐτῆς εἰς τοὺς πιστοὺς, ἀπέστειλε πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀδελφούς Του Μακαριωτάτους Προκαθημένους αὐτῶν τὸ κατωτέρω παρατιθέμενον ἀπὸ 17ης λήξαντος μηνὸς Μαΐου

Γράμμα:

«Μακαριώτατε, Χριστὸς Ἀνέστη!

Ἐβίωσαμεν ἐπώδυνως τὰς συνθήκας αἱ ὁποῖαι ἐνεφανίσθησαν εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, λόγῳ τῆς σοβούσης πανδημίας τοῦ νέου κορωνοϊοῦ, καὶ ἔφθασαν ἐνώπιον ἡμῶν, διὰ γραμμάτων καὶ ὑπὸ μορφὴν ἐρωτήσεων καὶ προβληματισμοῦ, πανταχόθεν, νέα κατὰ τόπους δεδομένα καὶ ποικιλόμορφοι ἐξελίξεις. Ἡμεῖς, ἐμφορούμενοι ὑπὸ πνεύματος ἀλληλεγγύης καὶ συνεργασίας, διὰ τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν πιστῶν καὶ τὸ κοινὸν καλόν, ἀπεδέχθημεν τὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν ἄχρι καιροῦ ἄνευ τῆς παρουσίας πιστῶν εἰς τοὺς ναοὺς, πλήν ὡς πρωτεύον μέλημα ἔγνωμεν τὴν διαφύλαξιν τῆς πίστεως τῶν Πατέρων ἡμῶν, τῆς ἀεὶ φωτιζούσης τὴν οἰκουμένην.

Ἐπειδὴ ὅμως, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐπαινετοῦ κατὰ τὴν πανδημίαν τοῦ COVID-19, ἐν πολλοῖς, κρατικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς τῶν ἰθυνόντων ἀξιοζήλου προνοίας, ἠκούσθησαν ἀνοίκειοι ἀπόψεις τινές περὶ τοῦ τρόπου προσελεύσεως εἰς τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, εἶναι ἀδύνατον εἰς ἡμᾶς νὰ παραμείνωμεν ἄφωνοι καὶ ἀμέτοχοι ἐνώπιον μιᾶς τοιαύτης ἀμφισήμου καταστάσεως, ἀδρανοῦντες πρὸ τῶν ἐξελίξεων καὶ τῶν κατὰ Πολιτείαν σχετικῶν ρυθμίσεων καὶ ἀπαγορεύσεων.

Ἐπινοήσαμεν εἰς τὰς προτροπὰς τῶν ὑγειονομικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν, καὶ, ὡς εἰκός, ὑπακούομεν, μέχρις ὅμως, τοῦ σημείου καθ' ὃ οὐ θίγεται ἡ οὐσία καὶ τὸ κέντρον τῆς πίστεως ἡμῶν. Ἡ συγκατάβασις τῆς Ἐκκλησίας φθάνει μέχρι Σταυροῦ, ἀρνεῖται, ὅμως, τὴν κατάβασιν ἐξ αὐτοῦ, ἐξ ὑπακοῆς πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας τοῦ κόσμου τούτου, ὅταν ἀμφισβητῆται τὸ Μυστήριον τῶν μυστηρίων τῆς ζωῆς τῆς, ἡ Θεία Εὐχαριστία.

Εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι αὐθεντικὸς ἐρμηνευτὴς τῶν Εὐαγγελικῶν καὶ Ἀποστολικῶν προτροπῶν καὶ νοημάτων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ γράμματος τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, ὑπάρχει ἡ Ἱερά Παράδοσις, συνυφασμένη ἀρρήκτως μετὰ τῆς καθ' ἡμέραν ἐκκλησιαστικῆς πρακτικῆς καὶ κενωτικῆς ἐμπειρίας. Προσφεύγοντες εἰς αὐτὴν τὴν καθηγιασμένην πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας, βλέπομεν καὶ ἀδιαφεύστως διαπιστοῦμεν ὅτι αὐτὴ ζῆ ἐν τῷ κόσμῳ διὰ τῆς Θείας Εὐχαριστίας καὶ ἐν τῇ Θεῇ Εὐχαριστίᾳ, ἢ, ἄλλως, ἡ Θεία Εὐχαριστία

είναι ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἡ βίωσις τοῦ θεανδρικοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ὁ «ἀοράτως συνών», «ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ διαδιδόμενος», δίδωσιν ἡμῖν ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ τὸ ἄχραντον σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ αἵμα, καθιστῶν ἡμᾶς «*βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα*».

Ἐν τῷ πνεύματι καὶ ἐν τῷ φρονήματι τούτῳ, ἐπικοινωνοῦμεν μετὰ τῆς λίαν ἡμῖν ἀγαπητῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος, προσεπιδηλοῦντες ἐν συνειδήτῳ ὅτι οὐδόλως προτιθέμεθα νὰ ἀποστῶμεν ἐκ τῶν κληροδοτηθέντων πᾶσιν ἡμῖν ὑπὸ τῶν μακαρίων Πατέρων ἡμῶν. Ἐνώπιον τῶν διαμορφωμένων συνθηκῶν, ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐνωπισθῶμεν τὸν ἀδελφικὸν Ἑμῶν λογισμόν καὶ τὰς σκέ-

ψεις, ὥστε, ἀπό κοινοῦ νὰ πορευθῶμεν εἰς τὴν ποιμαντικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀμφισβητήσεων τοῦ καθιερωμένου τρόπου μεταδόσεως τῆς Θείας Κοινωνίας.

Ἐφ' οἷς καὶ πόθῳ Χριστοῦ καὶ φιλήματι ἀγίῳ περιπυσσόμενοι τὴν Ἑμετέραν σεβασμιόθητον Μακαριότητα, διατελοῦμεν Αὐτῆς ἀγαπητὸς ἀδελφός, συλλειτουργός καὶ συγκοινωνός ἐν τῷ ἐνὶ καὶ κοινῷ Ποτηρίῳ, ἐξ οὗ πίνοντες, οὐ μὴ διψήσωμεν εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀμήν!»

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 1ῃ Ἰουνίου 2020

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, με ἀφορμὴ τῆ συζήτηση πού, ὡς μὴ ὄφειλε, ἔχει προκύψει, ἀλλὰ καὶ ἐξαιτίας τοῦ διαδικτυακοῦ δημοσίου διαλόγου καὶ τῶν διαφόρων τοποθετήσεων καὶ ἀπόψεων, ἀναφορικά πρὸς τὸ Μυστήριον τῶν Μυστηρίων, τῇ Θεῖα Εὐχαριστίᾳ καὶ τῇ Θεῖα Μετάληψι τῷ Σώματι καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, με βαθεῖα συναίσθησι ποιμαντικῆς εὐθύνης, ἀνακοινώνει ὁμόφωνα, καὶ πρὸς κάθε κατεύθυνση, ὅτι τὸ Πανίερο Μυστήριον τῆς Θεῖας Εὐχαριστίας εἶναι ἀδιαπραγμάτευτο, ἡ δὲ Ἐκκλησιαστικὴ ἐμπειρία μαρτυρεῖ ὅτι ὁ καθιερωμένος σήμερα, καὶ ἐπὶ σειρά αἰῶνων, τρόπος τῆς μετάδοσης τοῦ Παναγίου Σώματος καὶ τοῦ Τιμίου Αἵματος τοῦ Χριστοῦ μας στοὺς πιστοὺς, δέν ἀποτελεῖ αἰτία ἀσθενείας, γι' αὐτὸ καὶ δέν τίθεται σὲ καμία συζήτηση ἢ διάλογο.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, μακρὰ ἀπὸ φανατισμοῦ, ἀφορισμοῦ καὶ ἐπικίνδυνους πειραματισμοῦ, διατυπώνει, γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, τὴν ἀνάγκη νὰ δυναμώσουμε τὴν πίστη μας στὸν Τριαδικὸ Ἀληθινὸ Θεό, νὰ παραμείνουμε σταθεροὶ με ἀταλάντευτη καὶ κραταιή προσήλωση στὰ ὅρια, «*ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες ἡμῶν*» καὶ νὰ στηριχθοῦμε ἀμετακίνητοι στὴν Πίστη τῶν Ἁγίων, χωρὶς ὑπερβολές καὶ φοβίες. Νὰ σεβασθοῦμε τὸ Μυστήριον τῶν Μυστηρίων καὶ νὰ μὴν παρασυρθοῦμε ἀπὸ βιαστικὲς καὶ ἀστοχες φωνές, πού προκαλοῦν σύγχυση καὶ θόρυβο.

Ἄλλωστε, ἡ ἐλεύθερη προσέλευσις στοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς Θεῖας Εὐχαριστίας ἔχει ὡς προϋπόθεσι, μετὰ ἀλλων, τὴν ἀληθινὴ καὶ γνήσια πίστη τοῦ ἀνθρώπου, χωρὶς «*δεύτερες σκέψεις*» καὶ ἀμφιβολίες, προκειμένου ἡ κοινὴν τῆς μετὰ τὸ Πανάγιον Σῶμα καὶ τὸ Τίμιον Αἷμα τοῦ Κυρίου μας, νὰ ἐκπηγάξει «*ἄφρασιν ἀμαρτιῶν καὶ ζωὴν αἰώνιον*».

Εἶναι ἴσως ἀπαραίτητο, περισσότερο ἀπὸ ποτέ, τούτους τοὺς δύσκολους καὶ μεταβαλλόμενους καιροὺς, νὰ δυναμώσουμε καὶ νὰ ἐνισχύσουμε τὴν πίστη μας, νὰ θεραπεύσουμε τίς ἀδυναμίες μας, νὰ παραμείνουμε σταθεροὶ στὸ σκάφος τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας καὶ νὰ προσεγγίσουμε με σεβασμὸ καὶ ἐλπίδα, καθὼς καὶ με καρδιακὴ προσευχή, τὴν Χάρη καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Παναγίου Θεοῦ, ὥστε νὰ ἐξέλθομε δυνατοὶ καὶ ἐνισχυμένοι ἀπὸ τὴν κοινὴν μας δοκιμασία.

Ἡράκλειο, 27 Μαΐου 2020

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἐπαρχιακὴ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης

Καδίστε ἤσυχια

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
Κισιάμου & Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου

«Ὁ καθένας εἶναι ἔνοχος γιά ὅλα καί ἀπέναντι σέ ὅλους», θά πεί ὁ μέγας Ντοστογιέφσκι, μέ τό στόμα τοῦ γέροντα Ζωσιμά. Ὑπερβολικός καί παράλογος ὁ λόγος αὐτός, θά ἀπαντήσει ἡ προσβεβλημένη λογική μας, ο... «ἐξωτερικός» νοῦς, ὁ ὁποῖος θέλει τά πάντα νά ἐρμηνεύει καί νά ἐξηγεῖ, σύμφωνα μέ τό πεπερασμένο ὄριο του. Νοῦς πού μοιάζει σάν ὅλους ἐκείνους τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖοι λίγο πρίν τό Πάθος Τόν ἐνέπαιζαν καί Τόν εἰρωνευόταν, λέγοντας: «ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι» (Ματθ. 27,42), μή μπορώντας καί ἡ δική τους λογική νά κατανοήσει ὅτι αὐτοὶ οἱ... «ἄλλοι», εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Καί πῶς ὅταν ὁ Χριστός ἔσωζε καί σώζει τους... «ἄλλους», ἐλευθερώνοντάς τους, ἐλευθερώνοντάς μας, ἀπό τά δεσμά τοῦ θανάτου καί τῆς ἁμαρτίας, σώζει τόν ἑαυτό Του. Καθώς οἱ... «ἄλλοι» εἶναι Ἐκεῖνος. Γιά τοῦτο καί στίς μέρες μας βλέπουμε νά μήν μπορεῖ νά γίνει κατανοητό οὔτε ἀποδεκτό ἀπό πολλούς ἡ ἀλήθεια πῶς, σέ ὅτι ἀφορᾷ στήν πίστη, ὁ πῖο θανατηφόρος ἰός εἶναι νά ζεῖ ὁ πιστός μακριά ἀπό τό Θεό. Νά στερεῖται δηλ. τήν Θεοκοινωνία, ἡ ὁποία βιώνεται ὡς τρόπος καί στάση ζωῆς καί κορυφώνεται διά τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τῆς Θείας Κοινωνίας. Μυστήριον διά τοῦ ὁποίου ὁ πιστός γίνεται «σύσσωμος καί σύναιμος» Χριστοῦ. «Ὁ τρώγων μου τήν σάρκα καί πίνων μου τό αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει καί ἐγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰω. 6,56). Ταυτόχρονα δέ, ὁ πιστός,

ἐνώνεται καί μέ τούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς του. «Ἴνα πάντες ἐν ὧσιν». Αὐτή ἡ ἐνότητα πραγματώνεται μόνο ἐντός τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

«Δύσκολα πράγματα», ἀνταπαντᾷ ἡ λογική, ὁ... «ἐξωτερικός» νοῦς. «Δέν βλέπεις τί γίνεται στίς μέρες μας μέ τό θέμα τῆς Θείας Κοινωνίας; Μέ τήν Θεία Εὐχαριστία; Ὅλο αὐτό τόν πόλεμο καί τήν ἐπιχειρηματολογία»; Θά συμφωνήσω μέ τήν φωνή τῆς λογικῆς, ὅτι δηλ. καί στούς καιρούς μας ὁ Χριστός, ἡ πίστη, εἶναι «σημεῖον ἀντιλεγόμενον». Πότε δέν ἦταν ἐξἄλλου; Ὅμως θά πρέπει νά γίνει κατανοητό ἀπό ὅλους μας καί κυρίως ἀπό ὅσους δέν θέλουν ἡ δέν μποροῦν νά γευθοῦν αὐτῆς τῆς... «ἄλλης λογικῆς», δηλ. τῆς πίστεως, ἡ ὁποία δέν καταργεῖ τήν λογική, ἀλλά τήν ὑπερβαίνει. Χρειάζεται, νομίζω, ὅλοι μας κατ' ἀρχήν, νά προσλάβουμε ἕνα κυρίαρχο μήνυμα ἀπό αὐτό τόν ἰό, τήν λοιμική νόσο, ἐννοῶ. Ποιό; «Ταπεινωθεῖτε», «καθίστε ἤσυχον», «σᾶς ἐνέπαιξα καί σᾶς ἀπογύμνωσα». Φωνάζει καί κραυγάζει τί; Ἐνα ἀόρατο εἶδος μήκους 90 ἕως 100 δισεκατομμυριοστών τοῦ μέτρου, κατά τούς ἐπιστήμονες. Δηλαδή, γιά νά γίνει πῖο κατανοητό, χρειάζονται ἀπό 30.000 ἕως 75.000 κορωνοϊοί στήν σειρά γιά νά φτάσουν τό 1 ἑκατοστό (cm) τοῦ μέτρου! Αὐτό, λοιπόν, τό ἀόρατο εἶδος ταπεινώσε καί εὐτέλισε τούς ἰσχυρούς τῆς γῆς, τήν ἀνθρώπινη παντοδυναμία. Χαστούκισε καί ἀπογύμνωσε τήν ἀνθρώπινη ἔπαρση καί ἀλαζονεία. Καθήλωσε ἕνα

ὀλόκληρο κόσμο! Διέσπειρε τόν φόβο, τόν τρόπο καί τόν πανικό!

Εἶς ὅτι ἀφορᾷ δέ εἰς τά καθ' ἡμᾶς, τά ἐκκλησιαστικά: Ταπεινώσε ὄχι μόνο τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἀλλά καί κάθε εἶδους Θρησκεία. Σέ Ἀνατολή καί Δύση, Βορρά καί Νότο. Δίχασε. Ὁδήγησε σέ προφητολογίες καί συνωμοσίες. Γίναμε ὅλοι τιμητές τῶν ἄλλων. Κριτές τῶν πάντων. Κάποιοι, ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, δικάσαμε καί καταδικάσαμε τούς ἄλλους. Σάν νά βαλθήκαμε νά διαρρήξουμε τόν ἄραφο χιτῶνα τοῦ Κυρίου. Μέσα δέ σέ ὅλα αὐτά, ἐμπαιχθήκε ἡ πίστη. Λοιδορήθηκε. Ὅχι μόνο ἀπαξιώθηκε ἀκόμα καί αὐτό τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἀλλά θεωρήθηκε αἰτία τοῦ κακοῦ! «...ὀφείλουν νά πάρουν δημόσια μία ξεκάθαρη θέση καί νά μή θυσιάσουν τή Δημόσια Ὑγεία στό βωμό τοῦ πολιτικοῦ κόστους. Συμφωνοῦν ὅτι ἡ Θεία Κοινωνία δέν ἐγκυμονεῖ κινδύνους μετάδοσης τοῦ κορωνοϊοῦ»; ἐρωτᾶται ἡ Κυβέρνηση! Συμφωνεῖ ὁ κ. Μητσοτάκης καί ἡ κυβέρνηση ὅτι ὁ κορωνοϊός δέν μεταδίδεται μέ τή Θεία Κοινωνία; Ἄλλη ἐρώτηση! Ἀναδύθηκε δηλαδή ἕνας ἰδιότυπος ρατσισμός, ἴσως πῖο ἐπικίνδυνος ἀπό τόν ἴδιο τόν ἰό! Σάν νά εἶναι ὁ Πρωθυπουργός τῆς χώρας ὑπεύθυνος γιά τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας!

Μοιάζει σάν νά μήν ὑπάρχει, τελικά, διάθεση ἀπό κανένα μας νά συνειδητοποιήσει τό μήνυμα τοῦ ἰοῦ! «Καθίστε ἤσυχον», «ταπεινωθεῖτε», φωνάζει ἀλλά κανείς μας δέν ἀκούει! Ἔτσι λοιπόν συνεχίζεται τό... γαϊτανάκι. «Προφανῶς καί ὁ ἰός μεταδίδεται μέ τήν Θεία Κοινωνία»!, δηλώνουν. «Ντρέπομαι γιά τή Γιαμαρέλλου πού ἐνώ ξέρει γράμματα λέει αὐτά πού λέει!» «Ποιά εἶναι ἡ... Γιαμαρέλλου»; Γιά ὅσους δέν τήν γνωρίζουν πρόκειται γιά κορυφαία ἐπιστήμονα στό εἶδος τῆς Καθηγήτρια Παθολογίας Λοιμώξεων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιστημόνων γιά τή διαχείριση τῆς πανδημίας στήν Ἑλλάδα. Τί εἶπε; Τό αὐτονόητο γιά ὅσους ἔχουν μέσα τούς πίστη καί φόβο Θεοῦ! "... τό θέμα δέν εἶναι ἐπιστημονικό, εἶναι καθαρά θεολογικό. Ὅποιος πιστεύει στά Θεία Μυστήρια καί ὅτι μέ τή Θεία Κοινωνία λαμβάνει μόνο Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ, δέν ἔχει νά φοβᾶται τίποτα. Ἐγὼ προσωπικά θά προσπαθῶ νά κοινωνήσω ἀπό τήν πρώτη Κυριακή πού θά ἐπιτρέπεται". «Ὀνειδος» καί «ντροπή» λοιπόν τό ὅτι τόλμησε νά ὁμολογήσει τήν πίστη τῆς! Γιατί περὶ ὁμολογίας πίστεως πρόκειται!

«Ἐπιστημονικά γνωρίζουμε καί ὑπάρχουν ὁδηγίες τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Ὄργανισμοῦ γιά τήν πρόληψη τῶν νοσημάτων πῶς σέ περιόδους ἐπιθυμίας δέν πρέπει νά χρησιμοποιοῦμε τό ἴδιο ποτήρι καί τό ἴδιο κουτάλι μέ ἄλλους ἀνθρώπους. Παρόλα αὐτά ἡ Θεία Μετάληψη εἶναι καθαρά λειτουργικό ζήτημα τῆς Ἐκκλησίας καί δέν ἔχουν ληφθεῖ ἀκόμα ἀποφάσεις ἀπό τήν πολιτική ἡγεσία, οὔτε ὑπάρχει εἰσήγηση ἀπό τήν ἐπιστημονική ἐπιτροπή», δηλώνει σέ συνέντευξή του ἕτερο ἐπίσης κορυφαῖο μέλος τῆς ἐπιστημονικῆς κοινότητος, τό ὁποῖο ὅμως εἶχε τήν διάκριση νά συμπληρώσει: «Φαντά-

ζομαι όμως ότι θά αφεθεί στην διακριτική εύχέρεια της Έκκλησίας και των πιστών». Έρωτηθείσα δέ ή κα Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων περί του θέματος, δήλωσε: «δέν υπεισερχόμαστε σέ θέματα πίστης, οί ειδικοί έχουν τοποθετηθεί για τους τρόπους μετάδοσης του ιού και αυτοί περιλαμβάνουν και τό σάλιο». Χαιρόμεθα πού οί αρμόδιοι και υπεύθυνοι για την σωματική μας υγεία, και τους όφειλουμε ευγνωμοσύνη και ευχαριστίες πολλές, χαιρόμεθα, πού θέτουν όριο και διαχωρίζουν την δική τους ευθύνη από αυτή της Έκκλησίας. Διαχωρίζουν δηλ. «τό ίδιο ποτήρι και τό ίδιο κουτάλι», από την Θεία Κοινωνία. Καθώς τό θέμα της Θείας Ευχαριστίας δέν είναι υπόθεση καμίας «έπιστημονικής κοινότητας», και καμίας «πολιτικής ήγεσίας». Άλλοίμονο, έξάλλου, εάν ή Έκκλησία περιμένει από την έπιστημονική κοινότητα «όδηγίες» περί του θέματος της Θείας Κοινωνίας! Η πίστη είναι υπόθεση της έκκλησιαστικής κοινότητας. Δέν υπόκειται ούτε στά... «δικαιώματα», ούτε στίς... «ύποχρεώσεις» του πολίτη, σέ σχέση μέ τό Κράτος του. Είς ότι άφορᾶ δέ στά θέματα της πίστεως, ό πιστός λογοδοτεί και αναφέρεται είς την Έκκλησία του και όχι στην «έπιστημονική κοινότητα».

Όσοι, λοιπόν, καλοῦν την Έκκλησία νά... «άναθεωρήσει κάποια πράγματα» και μιλοῦν για «έπικινδυνότητα από την Θεία Κοινωνία», σῶφρον είναι οί ίδιοι νά... «άναθεωρήσουν» τίς θέσεις και άπόψεις τους είς ότι άφορᾶ στά θέματα της πίστεως ή, εάν δέν τό έπιθυμοῦν, τότε νά μήν έμπλέκονται σέ θέματα πού άφοροῦν στην πίστη.

«Καθίστε ήσυχα» ισχύει όχι μόνο για την Έκκλησία, πού όλο αυτό τό διάστημα, έν ταπεινώσει πολλή, υπέμεινε και υπόμεινε «τόν κόλαφο», «τούς ραπισμούς» και τους «έμπαιγμούς». Τό... «καθίστε ήσυχα» ισχύει και για όλους εκείνους πού μοιάζει σαν νά βρήκαν ευκαιρία νά θέσουν την Έκκλησία στό περιθώριο της κοινωνίας. Σάν νά είναι ή Έκκλησία ή αίτία και πηγή του κακού!

Άδειάσαμε τίς ψυχές των ανθρώπων μας από πίστη, έλπίδα και Θεό και μοιάζουμε σαν «νεκροί χωρίς τάφο» (Σάρτρ). Ένας στους τέσσερις θανάτους από ναρκωτικά άφορᾶ νέους ήλικίας 15-19 έτών, σύμφωνα μέ στοιχεία του ΚΕΘΕΑ. Τί και ποιός νά φταίει άραγε πού άδειασαν οί ψυχές των νέων μας από έλπίδα, πίστη και ιδανικά και άναζητοῦν νά τίς γεμίσουν από... υποκατάστατα πού οδηγούν στον θάνατο; Άς ταπεινωθούμε όλοι μας. Άς «καθίσουμε ήσυχα» και άς συνειδητοποιήσουμε πώς... «ό καθένας μας είναι ένοχος για όλα και άπέναντι σέ όλους». Αυτές τίς δύσκολες ώρες για την Χώρα μας και την παγκόσμια κοινότητα είναι πολυτέλεια οί διαξιφισμοί, αντιπαλότητες και διαχωρισμοί. Άς έχει ό καθένας μας (Πρόσωπα και Φορείς) γνώση και έπίγνωση των όρίων και των ευθυνών του και άς γίνει σεβαστή ή έσωτερική ανάγκη της πλειονοψηφίας ενός λαού, ό οποίος εύρίσκεται σέ πνευματική λιμοκτονία, καθώς στερείται όλο αυτό τό διάστημα της συμμετοχής του είς την λατρευτική και μυστηριακή ζωή της Έκκλησίας του, την Όποία πιστεύει και έμπιστεύεται.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

Η Κίσσμος έόρτασε τόν έκλεκτό γόνο της

Χαίρεται και αγάλλεται ή Ι. Μητρόπολις μας καθώς τά σπλάχνα της γέννησαν τον Όσιο Νικηφόρο τον Λεπρό, τον οικουμενικό αυτό Άγιο της Έκκλησίας μας, ή ιερά μνήμη του Όποιου έορτάστηκε είς την γενέθλια γή, 3 & 4 Ιανουαρίου. Ό Έσπερινός τελέστηκε είς τον Ι. Μητροπολιτικό μας Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, χοροστατούντος του Θεοφ. Έπισκόπου Δορυλαίου κ. Δαμασκηνού, Καθηγουμένου της Ι. Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Αγίας Τριάδος Τζαγκαρόλων, λόγω άδιαθεσίας του προσκληθέντος προς χοροστασία Σεβ. Μητροπολίτου Κυδωνίας και Άποκορώνου κ. Δαμασκηνού, ό οποίος και μετείχε συμπροσευχόμενος. Ό Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Άμφιλόχιος χαιρέτισε και καλωσόρισε τον Σεβ. Μητροπολίτη Κυδωνίας και Άποκορώνου κ. Δαμασκηνό, ως και τον Θεοφ. Έπίσκοπο Δορυλαίου κ. Δαμασκηνό, είς τον όποιο και παραχώρησε την διακονία του λόγου, ευχόμενος τά δέοντα διά την νέα διακονία την όποία του ένεπιστεύθη ό

Παναγιώτατος Οικουμενικός μας Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ και ή Μεγάλη του Χριστού Μητέρα Έκκλησία. Την κυριώνυμο ήμερα ή Θεία Λειτουργία τελέστηκε είς τον Ι. Προσκυνηματικό Ναό του Όσίου Νικηφόρου, είς την γενέθλια γή, τό Συρικάρι Κισάμου, ιεουργούντος του Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Άμφιλοχίου. Ό Έπίσκοπός μας, μέ ιδιαίτερη συγκίνηση αναφέρθηκε είς τους εκατοντάδες προσκυνητές, οί όποιοι, παρά τό δυνατό κρύο της ήμερας, προσήλθαν είς την έορτή του Όσίου Νικηφόρου, έχοντας κατακλύσει τον Ι. Προσκυνηματικό Ναό, ως και τον προαύλιο χώρο, σημειώνοντας: «Διερωτώμαι, άδελφοί μου, τί είναι εκείνο πού όδήγησε σήμερα τά βήματά μας, τά βήματά σας, σέ τουτο τον ιερό και άγιο τόπο. Παρά έντονο τό ψύχος, την δυσκολία του καιρού, την δυσκολία της πρόσβασης, οί προσευχές και οί ικεσίες σας προς τον Όσιο Νικηφόρο ζέσταναν τον τόπο, τίς ψυχές και τίς καρδιές όλων μας. Καθώς, τί άλλο μπορεί νά όδήγησε σήμερα τά βήματά μας είς τό προσκύνημα έτούτο του Όσίου Νικηφόρου, χώρος ό όποιος πρό της ανεγέρσεως του Ναού ήταν κρανίου τόπος και σήμερα έχει μεταμορφωθεί

σέ κολυμβήθρα του Σιλβάμ; Τί άλλο, αλήθεια, από μία προσευχή, μία εύχή, μία ικεσία, ένα δάκρυ και μία προσδοκία πού όλοι μας καταθέτουμε προς τον "Όσιο!", κατέληξε ο Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Αμφιλόχιος, χαιρετίζοντας τους εκατοντάδες προσκυνητές και ανακοινώνοντας παράλληλα πώς συνεχίζονται οι εργασίες εις τον προαύλιο χώρο με την άνεγερση κτηριακού συγκροτήματος παραπλευρώς του Ναού για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών, μεταφέροντας τις εύχές του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ειρηναίου, ως και άλλων Ίεραρχών εκ της Μεγαλονήσου, οι όποιοι λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών και παρά την επιθυμία των δέν κατάφεραν να μετέχουν της Ίερας Πανηγύρεως.

Συνάντηση με τον κ. Γεν. Γραμματέα Απόδημου Έλληνισμού

Ο Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Αμφιλόχιος συναντήθηκε, μέσα Ίανουαρίου με τον Γεν. Γραμματέα Απόδημου Έλληνισμού, Καθηγητή κ. Ίωάννη Χρυσουλάκη. Στην συνάντηση μετείχε και ο Γεν. Διευθυντής της Όρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης Δρ. Κωνσταντίνος Ζορμπάς, στο πλαίσιο διερεύνησης συνεργασίας της Γεν. Γραμματείας Απόδημου Έλληνισμού με την Έκκλησία, με σκοπό διάφορα προγράμματα φιλοξενίας στην Πατρίδα και εκμάθησης της Έλληνικής γλώσσας, της Ίστορίας, του πολιτισμού και της κουλτούρας, με αποδέκτες παιδιά των Αποδήμων Έλλήνων. Η συζήτηση επικεντρώθηκε στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της Όρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης με τό Ύπουρ-

γειό Έξωτερικών σε θέματα Διασποράς, μέσω της ανάληψης κοινών δράσεων και πρωτοβουλιών. Ο κ. Γεν. Γραμματέας εξέφρασε την στήριξη και συμπαράστασή του προς τό Ίδρυμα, τονίζοντας τή μέγιστη προσφορά του στον τόπο. Όλα αυτά, τόνισε ο κ. Χρυσουλάκης, χρειάζονται για να μπορέσουμε να φέρουμε εις πέρας τό δύσκολο έργο μας στη Γεν. Γραμματεία Απόδημου Έλληνισμού, να μάς βοηθήσουν να στηρίξουμε τους Έλληνες της διασποράς και να αποδείξουμε ότι ή Ελλάδα ποτέ δέν τους ξεχνά. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν συνεργάτες του κ. Γενικού, ή Διευθύντρια Προγραμμάτων της Γ.Γ.Α.Ε. κα Άννα Συρίβλη και ή κα Καλή Άλυσανδράτου, Διευθύντρια της Έστίας Έκκλησιαστικής Έκπαίδευσης. Από τήν πλευρά του ο Επίσκοπός μας ευχαριστήσε θερμά τον κ. Γεν. Γραμματέα Απόδημου Έλληνισμού για τους επαινετικούς λόγους του για τήν Ο.Α.Κ. και τό έργο της και εξέφρασε τήν ικανοποίησή του για τήν προτεινόμενη συνεργασία, ευελπιστώντας ότι ή Ο.Α.Κ. θά προσφέρει τά μέγιστα στην προσπάθεια αυτή για τους απόδημους Έλληνες, γιατί, όπως τόνισε, έχουμε μία ακόμη Ελλάδα εκτός των ορίων της Πατρίδας μας τήν όποία όφείλουμε με πολλή αγάπη και επίγνωση του χρέους μας να στηρίξουμε. Πιλοτικά, τό Ύπουργείο Έξωτερικών σχεδιάζει να υλοποιήσει φιλοξενία νέων όμογενών από τό Dusseldorf, στό πρόγραμμα "Γνωρίζω τήν Κρήτη" και ο κ. Γεν. Γραμματέας εξέφρασε τήν έλπίδα ή Ο.Α.Κ. να είναι ο φορέας πού θά υλοποιήσει τήν πρόταση αυτή. Στην συνέχεια ο Επίσκοπός μας ευλόγησε τήν κοπή της άγιοβασιλόπιτας της Γ.Γ.Α.Ε., κατόπιν άδείας του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Ίερωνύμου, εύχόμενος τά δέοντα.

Μεγάλη διάκριση για τήν ΟΑΚ από τό Ίδρυμα Μπότση

Τό Ίδρυμα Προαγωγής Δημοσιογραφίας Άθανασίου Βασ. Μπότση, κατά τήν 36η Άπονομή Δημοσιογραφικών Βραβείων, πού πραγματοποιήθηκε τήν Τετάρτη 15 Ίανουαρίου 2020, στό Μέγαρο Σαρόγλου, στην Αθήνα, παρουσία της Α.Ε. του Προέδρου της Έλληνικής Δημοκρατίας κ. Προκοπίου Παυλόπουλου, απένειμε Ειδική Τιμητική Διάκριση στην Όρθόδοξο Ακαδημία

Κρήτης «για τή συμπλήρωση μισού αιώνα δράσης και τήν ανάδειξη του σε Ίδρυμα οίκουμηνικής έμβέλειας όχι μόνο για τό άποστολικό του έργο, αλλά και τήν έμφαση πού έχει δώσει σε θέματα προάσπισης της ανθρώπινης άξιας και τον πολιισμό». Η Α.Θ. Παναγιότης ο Οίκουμηνικός ήμών Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ Α΄, απέστειλε χαιρετισμό εις τον όποιο, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Χαιρετίζομεν τήν άπονομήν Ειδικής Τιμητικής Διακρίσεως εις τήν Όρθόδοξον Ακαδημία Κρήτης, επί τή συμπληρώσει πεντηκονταετούς πρωτοποριακής πνευματικής, πολιτισμικής και κοινωνικής προσφοράς. [...] Εις τήν ίστορίαν του Χριστιανισμού θά παραμείνη ή Όρθόδοξος Ακαδημία Κρήτης ως ο ιερός τόπος, όπου συνήλθεν ή Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Όρθοδόξου Έκκλησίας (Ίούνιος 2016). Τό Ίδρυμα "Αθανάσιος Μπότσης" έτίμησε ένα θεσμόν του Οίκουμηνικού Πατριαρχείου, ο όποιος εκπροσωπεί τό πνεύμα του, τό πνεύμα άνοικτοσύνης, διαλόγου, σεβασμού προς τήν άξιοπρέπεια, τήν έλευθερίαν και τον αιώνιον προορισμόν του ανθρώπου». Τό βραβείο παρέλαβε, από τον Πρόεδρο της Έλληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπιο Παυλόπουλο, ο Πρόεδρος της ΟΑΚ, Σεβ. Μητροπολίτης κ. Αμφιλόχιος, ο όποιος ευχαρίστησε τον Παναγιώτατο για τά ένθαρρυντικά λόγια Του, καθώς και τον Πρόεδρο του Ίδρύματος "Αθανάσιος Μπότσης" κ. Πάνο Καραγιάννη. Στην τελετή, επίσης, παρευρέθη ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ Δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και φίλοι του Ίδρύματος.

Έορτή Όσίου Άντωνίου Βεροίεως του νέου άσκητού

Προσκεκλημένος του Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος, ο Επίσκοπός μας μετείχε εις τήν Ίερά πανηγυρη του όσίου Άντωνίου του νέου άσκητού του Βεροίεως, τό Ί. Λείψανο του όποιου είναι άποτεθησαυρισμένο εις τον όμώνυμο Ί. Προσκυνηματικό Ναό της Βέροιας. Του Έσπερινού προεξήρχε ο Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. Ίερώνυμος και όμίλησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Άρτης κ. Καλλίνικος. Του Όρθρου χοροστάτησε ο Θεοφ. Επίσκοπος Άμορίου κ. Νικηφόρος, Ήγούμενος της Ί. Πατριαρχικής Μονής Βλατάδων, της δέ πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ο Επίσκοπός μας, ο όποιος και κήρυξε τον θείο λόγο. Ακολούθησε λιτάνευσις του Ί. Λειψάνου του όσίου Άντωνίου σε κεντρικές όδους της πόλεως. Παρά τό δριμύ ψύχος πλήθος προσκυνητών από τήν ευρύτερη περιοχή μετείχαν εις τήν Ίερές Ακολουθίες του διημέρου και τήν λιτάνευση του Ί. Λειψάνου. Ο οικείος Ποιμενάρχης Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων, με λόγους θερμούς, καλωσόρισε και ευχαρίστησε τους φιλοξενούμενους του Αρχιερείς, παρέχοντας πλουσιοπάροχη δοχή. Ο Επίσκοπός μας άφοϋ ευχαρίστησε τον Σεβ. κ. Παντελεήμονα διά τήν «προφρονα και εύγενή πρόσκληση», σημείωσε μεταξύ άλλων: «Πρίν από δέκα περίπου αίώνες έζησε στην σκήτη Βεροίας ο σήμερα έορταζόμενος όσιος Άντώνιος ο νέος, πληγωμένος από θείο έρωτα, άναζητώντας τά κρείττονα. Και έγινε απόκοσμος και

ἄσαρκος, συνεπαρμένος ἀπό θεϊκή τρέλα... Ὁ Χριστός ἀγαπάει αὐτούς τούς ἀνώνυμους καί ἄγνωστους τῆς πίστεως καί ἀκούει τίς προσευχές τους, καθώς αὐτός ὁ ἀνώνυμος καί ἄγνωστος, ὁ ἔγκλειστος καί ἀπόμακρος ἀπό τόν κόσμο εἶναι ὁ γνωστός καί φίλος τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί ὁ πλησίον του ἀνθρώπου».

Χειροθεσία Μοναχοῦ καί Χειροτονία Διακόνου εἰς τὴν Ἱ. Μ. Χρυσσοκαλιτίσσης

Ἡ Ἱερά Κοινοβιακή Μονή Παναγίας Χρυσσοκαλιτίσσης, ἡ ἱστορία τῆς ὁποίας μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸ 1637, σκαρφαλωμένη στὸν ἱερό βράχο τῆς Παναγίας, ἔζησε στιγμές πνευματικῆς χαρᾶς καί εὐφροσύνης, καθώς ἕνας ἐκ τῶν δοκίμων τῆς Μονῆς εἰσήχθη εἰς τὴν τάξη τῶν μοναχῶν καί εἰς τὸν πρῶτο βαθμὸ τῆς ἱερωσύνης. Τοῦ Ὁρθοῦ χοροστάτησε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Εὐμενείας κ. Εἰρηναῖος, Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων Γουβερνέτου, πνευματικὸς τοῦ νέου ἀδελφοῦ τῆς Μονῆς, ὁ ὁποῖος καί τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἀγγελικοῦ Σχήματος. Τῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἀμφιλόχιος. Ὁ Ἐπίσκοπός μας στὸν παραινετικὸ του λόγο πρὸς τὸν νεοκαρέντα καί νεοχειροτονούμενο ἀδελφὸ τῆς Μονῆς σημείωσε μεταξύ ἄλλων: «Ἡ μοναχικὴ κουρά, σημειώνει ὁ ὁσιος Γέροντας Ἰωσήφ Βατοπαιδινός, εἶναι ὁ ἀρραβῶνας, τὸ στέφανο τοῦ γάμου. Δύο, ἀνάμεσα στὶς ἄλλες, οἱ παραγγελίες τοῦ Ἐπισκόπου σου πρὸς τὸ πρόσωπό σου, τίς ὁποῖες ὀφείλεις, διὰ τῆς

προσευχῆς, τῆς ὑπακοῆς, τῆς ἀκτημοσύνης, τῆς παρθενίας, ὡς καί ὄλων τῶν ἀρετῶν πού καλεῖσαι νὰ καλλιεργήσεις, ὀφείλεις νὰ πραγματώνεις εἰς τὴν καθημερινότητα τῆς μοναχικῆς καί κληρικῆς σου πολιτείας. Τὸ πρῶτον, νὰ ἐνθυμῆσαι ὅτι μοναχὸς δέν εἶναι ἐκεῖνος πού φορᾶ ἀπλῶς τὸ σχῆμα καί τὸ ἔνδυμα τοῦ μοναχοῦ, ἀλλά ἐκεῖνος πού ἔχει νήψη καί εἶναι μοναχὸς μέσα στὴν καρδιά του, ὅπως γράφει καί ὁ ὁσιος Ἡσύχιος ὁ Πρεσβύτερος. Τὸ δεύτερον, ὅτι διὰ τῆς εἰς Διάκονον χειροτονίας σου καλεῖσαι νὰ γίνεις διάκονος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, νὰ παραδοθεῖς ὀλόκληρος εἰς τὸν Χριστὸ καί τὴν Ἐκκλησία Του, καλεῖσαι νὰ ἀρνηθεῖς τὸν παλαιὸ ἀνθρώπο καί ἡ ζωὴ σου ὀλόκληρη νὰ γίνῃ χριστοφόρα καί θεοφόρα», κατέληξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, εὐχαριστώντας τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Εὐμενείας κ. Εἰρηναῖο, γιὰ τὴν «πνευματικὴ στήριξη, καθοδήγηση καί φροντίδα», ὡς ἐπίσης καί τὸν Καθηγούμενο τῆς Μονῆς Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἀγαθάγγελο γιὰ τὴν «ἀγάπη, στοργή καί ἐνίσχυση» πρὸς τὸν νέο ἀδελφὸ τῆς Μονῆς. Εἰς τὴν τράπεζα πού παρέθεσε ἡ Μονή, ὁ Καθηγούμενος π. Ἀγαθάγγελος ἐξέφρασε τίς εὐχαριστίες καί τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς Μονῆς πρὸς τὸν Ποιμενάρχη κ. Ἀμφιλόχιο καί τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Εὐμενείας κ. Εἰρηναῖο, ἀναφερόμενος μὲ λόγους ἀγάπης εἰς τὸν νέο ἀδελφὸ τῆς Μονῆς, ὡς καί εἰς τὸν ἀγῶνα του «νὰ ἐνδυθεῖ τὸν ἀγιασμό, νὰ φορέσει τὴν εἰκόνα τοῦ Ἐπουρανίου, νὰ ἀποβάλλῃ τὸν παλαιὸ ἀνθρώπο».

Μεγάλῃ Φιλανθρωπικῇ Βραδιά ὑπὲρ τῶν προνοιακῶν δομῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας

Μιά ὁμορφῆ, ξεχωριστὴ, ζεστὴ καί ἰδιαίτερη βραδιά ὁργανώθηκε στὸ "The Ecali Club" ὑπὲρ τῶν προνοιακῶν καί κοινωνικῶν δομῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας, ὅπως αὐτὲς ἀναπτύσσονται μὲς τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματός Της, τοῦ Φιλόπτωχου Ταμείου Της, ὡς καί τοῦ Ταμείου Πρόνοιας καί Ἀλληλεγγύης. Πλημμύρισε τὸ "The Ecali Club" ἀπὸ κόσμο πού ἀνταποκρίθηκε στὸ κάλεσμα τῆς βραδιάς αὐτῆς, καθώς στηρίχθηκε ἀπὸ τὸ Κοινωφελές Ἰδρυμα «Ἰωάννης Σ. Λάτσης», τὸν «Ὁμιλο Βαρδι-

νογιάννη», τὸν «Σύλλογο Κισαμιτῶν Ἀττικῆς», τὰ μέλη τοῦ "The Ecali Club", ὡς καί πλῆθος κόσμου πού ἀπλόχερα ἀγκάλιασε καί ζέστανε μὲ τὴν συμμετοχὴ του τὴν ἐκδήλωση. Παρόντες ὁ Ὑπουργὸς Ὑγείας κ. Βασίλης Κικίλιας, ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Χανίων κ. Ν. Καλογερός, ὁ Δήμαρχος Κισάμου κ. Γ. Μυλωνάκης, ὁ Ὑπαρχηγὸς τῆς Ε.Α., Στρατηγὸς Α. Δασκαλάκης, ἐκπρόσωπος τοῦ Ἰδρύματος «Ἰωάννης Σ. Λάτση» καί τὸ μέλος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου κ. Δημήτριος Ἀφεντούλης, ὁ κ. Κ. Βιρβιδάκης, ἐκπρόσωπος (λόγω ἀπουσίας ἐκτός Ἀθηνῶν) τῆς Βουλευτοῦ Χανίων κας Ντόρας Μπακογιάννη, ὁ Πρόεδρος τοῦ "The Ecali Club" κ. Χατζηανδρέου, Πρόεδροι Κρητικῶν Πολιτιστικῶν Συλλόγων καί Φορέων τῆς Ἀττικῆς, καί πλῆθος κόσμος. Χαιρετισμὸ ἀπέστειλε ὁ ἀπουσιάζων στὸ ἐξωτερικὸ Ὑφυπουργὸς Παιδείας καί Θρησκευμάτων κ. Β. Διγαλάκης. Μὲ λόγια ἐπαινετικά ὑπὲρ τῶν δομῶν καί δράσεων τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματος μίλησαν ὁ Ὑπουργὸς Ὑγείας κ. Κικίλιας, ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Χανίων κ. Καλογερός, ὁ Δήμαρχος

Κισάμου κ. Μυλωνάκης, ὡς καί ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ἰδρύματος «Ἰωάννης Σ. Λάτσης» κ. Δημήτριος Ἀφεντούλης, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε εἰς τὴν «οὐσιαστικὴ, ἀληθινὴ καί βαθιὰ σχέση» μεταξύ τοῦ Ἰδρύματος Λάτση καί τῆς Ἱ. Μ. Κισάμου καί Σελίνου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος ἐξέφρασε τὴν βαθιὰ εὐγνωμοσύνη καί τίς εὐχαριστίες του πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς παρόντες, ἰδιαίτερα πρὸς τὸ Ἰδρυμα «Ἰωάννης Σ. Λάτσης», τὸ ὁποῖο καί συνέβαλε οὐσιαστικά εἰς τὴν ὁργάνωση τῆς βραδιάς, ὡς ἐπίσης καί τὸ "The Ecali Club", προσφέροντας συμβολικά δῶρα. Παραφράζοντας ποιητικὸ στίχο ὁ Ἐπίσκοπός μας σημείωσε: «Στὸ φῶς τοῦ ὄνειρου ἔχουμε ἀνάψει ἐμεῖς τὸ κερί τῆς ἐλπίδας. Κερί ἐλπίδας ἢ συμμετοχὴ ὄλων ἐσᾶς, τῶν ἐκλεκτῶν συνδαιτημόνων τῆς ὁμορφῆς καί ζέστης αὐτῆς ἐκδήλωσης, κερί ἐλπίδας στὸ ὄνειρο δεκάδων - ἑκατοντάδων ἀναγκασμένων καί ἐμπερίστατων συνανθρώπων μας, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀποδέκτες τῶν προνοιακῶν, φιλανθρωπικῶν καί κοινωνικῶν δομῶν καί δράσεων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας, ὅπως αὐτὲς πραγματώνονται μὲς τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματός Της, ὡς καί τῶν λοιπῶν φιλανθρωπικῶν δομῶν Της». Τὴν βραδιά πλούτισε μὲ τὴν συμμετοχὴ του ὁ καταξιωμένος Καλλιτέχνης τῆς Κρητικῆς Μουσικῆς κ. Ἀντώνης Μαρτσάκης, μὲ τὸ συγκρότημά του, ὡς ἐπίσης καί ὁ Σύλλογος Κρητῶν Βηλισσιῶν, προσφέροντας ἀφιλοκερδῶς πλούσιο παραδοσιακὸ πρόγραμμα.

Ὁ Ὅσιος Δαυὶδ εἰς τὴν Ἱ. Μητροπόλῃ μας Ἐκατοντάδες προσκυνητὲς ἀπ' ὅλη τὴν Κρήτη

προσήλθαν εις τήν Ἱ. Μητρόπολή μας γιά νά προσκυνήσουν τήν Τιμία, θαυματουργό καί χαριτόβρυτο Κάρα τοῦ Ὁσίου πατρός ἡμῶν Δαυίδ τοῦ Γέροντος τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ. Τόν πολῦτιμο αὐτό πνευματικό θησαυρό κόμισε ὁ Καθηγούμενος τῆς Μονῆς, Γέροντας Γαβριήλ, μέ μέλη τῆς συνοδείας του. Ἡ ἐπίσημος ὑποδοχή πραγματοποιήθηκε εις τήν Ἱ. Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή Ὁδηγητρίας Γωνιάς, ὅπου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μετά τοῦ ἱεροῦ κλήρου καί πλήθους προσκυνητῶν, ὑποδέχθηκαν τήν Τιμία Κάρα. Ἀκολούθησε Δοξολογία καί Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός. Ἀκολούθησε πνευματική ὁμιλία εις τήν παρακείμενη Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, ὅπου ὁ Γέροντας Γαβριήλ ὁμίλησε γιά ἕνα ἄλλο μεγάλο Ἅγιο, «*συνεχιστή τοῦ Ὁσίου Δαυίδ*», ὅπως σημείωσε, τόν ὄσιο Ἰάκωβο. Παρά τό προχωρημένο τῆς ὥρας καί κυρίως, παρά τίς δυσμενεῖς καιρικές συνθήκες (ἔντονη βροχόπτωση καί δυνατό κρύο) τό κεντρικό ἀμφιθέατρο τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, χωρητικότητας 700 καί πλέον θέσεων, πλημύρισε ἀπό κόσμο πού μέ παραδειγματική προσοχή καί δέος ἄκουσε τήν ὁμιλία τοῦ Καθηγουμένου, Γέροντος Γαβριήλ. Τό πρωῖ τῆς Κυριακῆς τελέστηκε Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία, ἱεουργοῦντος τοῦ Ποιμενάρχου μας κ. Ἀμφιλοχίου καί τό ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Τιμία Κάρα μεταφέρθηκε εις τήν Ἐπαρχία Σελίνου, εις τήν Παλαιχώρα καί τόν Καθεδρικό Ἱ. Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ὅπου τήν ὑποδέχθηκε ὁ Ἐπίσκοπός μας κ. Ἀμφιλόχιος, οἱ Ἱερεῖς τῆς Ἐπαρχίας Σελίνου, οἱ Ἀρχές τοῦ τόπου καί πλήθος πιστῶν ἀπ' ὅλη τήν Ἐπαρχία Σελίνου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος ἐξέφρασε τήν εὐγνωμοσύνη καί τίς εὐχαριστίες του πρός τόν Σεβ. Μητροπολίτη Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο γιά τήν εὐλογητική ἄδεια ἐλεύσεως τῆς Τιμίας Κάρας, ὡς καί τόν Καθηγούμενο Γέροντα Γαβριήλ γιά τήν ἀποδοχή τῆς πρόσκλησης.

Ἐπέτειος 45 ἐτῶν Ἀρχιερατείας τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εἰρηναίου

Μέ τήν συμπλήρωση σαράντα πέντε (45) ἐτῶν εὐκλεοῦς καί καλλικάρπου Ἀρχιερατείας

τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εἰρηναίου (23.2.1975, 23.2.2020) ἐκ τῶν ὁποίων τά 31 ὡς Μητροπολίτης Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, ὀργάνωσε Συνοδική Θεία Λειτουργία εις τόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ἅγιου Μηνᾶ. Εἰς τήν ἐπετειακή αὐτή Θεία Λειτουργία προεξῆρχε ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος καί συλλειτουργῆσαν οἱ Ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ κ. Πρόδρομος, οἱ βοηθοὶ Ἐπίσκοποι τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, Καθηγούμενοι τῶν Ἱ. Σταυροπηγιακῶν Μονῶν Γουβερνέτου καί Ἁγ. Τριάδος Τζαγκαρόλων καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀπαμείας κ. Παῖσιος, βοηθός τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστρίας κ. Ἀρσενίου. Τόν Παναγιώτατο ἐκπροσώπησαν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Μακάριος καί ὁ Μέγας Ἀρχιδιάκονος Πανοσιολ. κ. Θεόδωρος. Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας μετέφερε θερμό καί ἐγκάρδιο μήνυμα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὁ ὅποιος μέ λόγους ἰδιαίτερα ἐπαινετικούς καί τιμητικούς ἀναφέρθηκε εις τό πρόσωπο, τήν προσφορά καί τήν 45ετή ἀγλαόκαρπη καί πολυδενδρη Ἀρχιερατική διακονία καί μαρτυρία τοῦ τιμωμένου Ἱεράρχου. Ἀκολούθως ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ κ. Πρόδρομος μετέφερε ἐγκάρδιο χαιρετισμό τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου. Ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης ὁμίλησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων κ. Εἰρηναῖος, ὁ ὅποιος καί διερμήνευσε τά αἰσθήματα σεβασμοῦ, τιμῆς, εὐχαριστίας καί

εὐγνωμοσύνης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης πρός τόν τιμώμενο Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Εἰρηναῖο. Ἐκ μέρους τοῦ Ἱ. Κλήρου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς χαιρέτισε ὁ Πρωτοσύγκελλος Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Μεθόδιος Βερνιδάκης. Ὁ τιμώμενος πολίος Πρωθιεράρχης τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης ἐξέφρασε τήν συγκίνησή του, ὡς καί τίς εὐχαριστίες του τόσο πρός τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο γιά τήν τιμητική ἐκπροσώπηση καί τούς ἐγκάρδιους λόγους Του, ὡς καί πρός τά μέλη τῆς Ἱ. Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης καί πρός τούς ὁμιλητές. Μετεῖχαν οἱ Ἀρχές τῆς Κρήτης καί τοῦ Ἡρακλείου καί πλήθος κόσμου ἀπ' ὅλα τά μέρη τῆς Κρήτης. Πολυχρόνιος καί μαθουσάλιος ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος!

Παγκρήτιο Σεμινάριο γιά τήν Ἐνδοοικογενειακή Βία

Ἡ Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, σέ συνεργασία μέ τό Ἰδρυμα Ποιμαντικῆς Ἐπιμορφώσεως τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν διοργάνωσε Παγκρήτιο Σεμινάριο γιά τήν Ἐνδοοικογενειακή βία, στό ὁποῖο μετεῖχαν Κληρικοί ἐκ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης καί τῶν Ἱ. Μητροπόλεων Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου, Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων καί ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας. Γιά πρώτη φορά δέ στά Σεμινάρια αὐτά μετέχουν καί στελέχη τῆς Ἑλληνικῆς Αστυνομίας τῆς Κρήτης, ἐξ Ἡρακλείου καί Χανίων ἀπό συγγενές Τμήμα τῆς Ε.Α., συνολικά 50 οἱ συμμετοχές. Τό Σεμινάριο ξεκίνησε μέ Ἁγιασμό, τόν ὁποῖο τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμ-

φιλόχιος, Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς ΟΑΚ, ὁ ὅποιος ἀκολούθως χαιρέτισε τούς ἐκπαιδευόμενους σημειώνοντας: «... Ἡ ἄσκηση βίας, ὅποιασδήποτε μορφῆς, ἦταν καί δυστυχῶς παραμένει, ἕνα ἀπό αὐτά τά θέματα πού μένουν κρυφά καί πολλές φορές περνοῦν ἀπό γενιά σέ γενιά ὡς μιά... «κληρονομιά» πού κανεῖς δέν θέλει, ἀλλά ἀναγκάζεται νά ἀποδεχθεῖ. Ὁ ρόλος καί ἡ θέση τῶν ἐμπλεκόμενων προσώπων μέσα στήν οἰκογένεια καθορίζουν τίς μορφές τῆς βίας. Εἶναι σαφές ὅτι ἡ ἐνδοοικογενειακή βία βρίσκεται σέ πλήρη ἀντίθεση μέ τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιά τίς οἰκογένειες. Ὁ γάμος εἶναι μιά εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐνδοοικογενειακή βία τῶν παιδιῶν, ἐπίσης, καταδικάζεται ἀπό τόν Θεό», κατέληξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, ἀναφέροντας σχετικά παραδείγματα ἀπό τήν Καινή Διαθήκη, καλωσορίζοντας τόσο τόν Ἀναπληρωτή Διευθυντή τοῦ ΙΠΕ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτη κ. Θεολόγο Ἀλεξανδράκη, ὅσο καί τούς ἐκλεκτούς προσκεκλημένους ἐιδικούς ἐπιστήμονες - ὁμιλητές, ὅσο καί τούς μετέχοντες Κληρικούς καί στελέχη τῆς Ε.Α. Ἀκολούθως χαιρέτισε ὁ Γεν. Διευθυντής τῆς ΟΑΚ, Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, ὁ ὅποιος ἀναφέρθηκε στό πρωτόκολλο συνεργασίας πού ἔχει ὑπογραφεῖ ἀνάμεσα στήν ΟΑΚ καί τό ΙΠΕ, μέ τήν εὐλογία τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, καλωσορίζοντας ὅλους τούς μετέχοντες. Ὁ Ἀναπληρωτής Διευθυντής τοῦ ΙΠΕ, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Θεολόγος Ἀλεξανδράκης, μέ τήν σειρά του χαιρέτισε τήν ἑναρξη τοῦ Σεμιναρίου, ἐκφράζοντας εὐχαριστίες πρός τό Ἰδρυμα καί σημειώνοντας τήν ἀναγκαιότητα πραγματοποιήσεώς του. Ἀκολούθησαν οἱ εἰσηγήσεις ἀπό τούς διακεκριμένους καί ἐκλεκτούς προσκεκλημένους ὁμιλητές καί διάλογος. Εἰσηγήσεις, σύμφωνα μέ τό πρόγραμμα ἔκαναν οἱ: Δρ. Χρῆστος Καρακόλης, Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς, Ε.Κ.Π.Α., κ. Βάϊος Νταφούλης, Δρ. Ἱατρικῆς, Διευθυντής Παιδοψυχιατρικῆς Γ.Ν.Θ. «Ἴπποκράτειο», κα Ἐρασμία Φεῖδη, Ψυχοπαιδαγωγός, Στέλεχος Πρόληψης, κ. Νικόλαος Χουρδάκης, Ψυχολόγος, Αἰδес. Πρωτοπρ. Ἀντώνιος Καλλιγιέρης, Δρ. Θεολογίας, Δντῆς τῆς Δ/νσης Ποιμαντικῆς, Γάμου καί Οἰκογένειας τοῦ Ἰδρύματος Νεότη-

τας τής Ι.Α.Α. καί ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Θεολόγος, Νομικός, Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς ΕΚΠΑ.

Ἑσπερινός τῆς Συγχωρήσεως εἰς τὴν Ἱ. Πατριαρχικὴ Μονὴ Γωνιάς

Εἰς τὴν Ἱ. Πατριαρχικὴ & Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Ὁδηγητρίας Γωνιάς, τελέστηκε ὁ Ἑσπερινός τῆς Συγχωρήσεως χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μᾶς κ. Ἀμφιλόχιου, μέ τὴν συμμετοχὴ ὄλου τοῦ Ἱ. Κλήρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μᾶς καὶ πλήθους πιστῶν ἀπὸ τὴν εὐρύτερη περιοχὴ πού εἶχαν καταλύσει τὴν Μονὴ καὶ τοὺς προαύλιους χώρους. Τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀκολούθησε ὁμιλία ὑπὸ τοῦ Αἰδεσ. Πρωτοπρ. π. Χαραλάμπους Παπαδόπουλου, γνωστοῦ καὶ ὡς π. Λίβου, ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας, μέ θέμα: «Μέ τὸν τρόπο πού κρίνεις θά κριθεῖς». Ὁ ὁμιλητής, μέ τὴν γλαφυρότητα καὶ ἀμεσότητα τοῦ λόγου πού τὸν διακρίνει, σημείωσε μεταξύ ἄλλων: «Συναντᾶμε τὸν Θεό ὅταν συναντᾶμε τὴν ἀνθρωπινότητά μας... Ὁ Χριστός μᾶς καλεῖ νά μὴν τρέξουμε ἀπὸ τὸ παρόν τῆς ζωῆς μας. Συγχώρηση δέν σημαίνει ὅτι ξεχνῶ, ἀλλά θυμᾶμαι, συγχωρῶ, συμπάσχω, ἀγαπῶ στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Εὐκόλα καταδικάζουμε, δύσκολα καταλαβαίνουμε τὸν ἄλλο. Ἡ σύγκριση σκοτώνει τὴν διάκριση. Νά βλέπουμε μέ τὰ μάτια τοῦ Χριστοῦ. Ἄς ἀφήσουμε τὸν Θεό νά μιλήσει καὶ νά μᾶς ἐκπλήξει», κατέληξε ὁ ἐκλεκτός ὁμιλητής.

Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν Ἱ. Πατριαρχικὴ Μονὴ Γωνιάς

Στὴν ἱστορικὴ Ἱερά Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Ὁδηγητρίας Γωνιάς ἐορτάστηκε ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μᾶς κ. Ἀμφιλόχιου. Τῆς Θείας Λειτουργίας ἀκολούθησε ἡ λιτάνευσις τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων περίξ τῆς Μονῆς. Ἀκολούθως εἰς τὴν παρακείμενη Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης πραγματοποιήθηκε ἡ καθιερωμένη ἐορταστικὴ ἐκδήλωση τοῦ Ἰδρύματος, μέ θέμα: «Ὁρθοδοξία καὶ Νέες Τεχνολογίες», μέ ὁμιλητές τὸν Δρ. Μιχαὴλ Λαγουδάκη, Ἀντιπρύτανη τοῦ Πολυτεχνείου Κρήτης καὶ τὸν Δρ. Παναγιώτη Παρτσινέβελο, Ἀναπληρωτὴ Καθηγητὴ τοῦ Πολυτεχνείου Κρήτης. Συντονιστής ὁ Γεν. Δντὴς τῆς ΟΑΚ, Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, ὁ ὁποῖος καὶ καλωσόρισε τὴν ὁμήγυρη. Ἀκολούθως οἱ ἐκλεκτοὶ ὁμιλητές ἀναφέρθηκαν εἰς τὰ ἐπιτεύγματα τῆς νέας τεχνολογίας, τὴν ὠφελιμότητά τους καὶ τὴν ἀνάγκη διαφύλαξης τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου ὡς προσώπου. Ἐντύπωση προκάλεσε ὁ «Ερμῆς», ρομπότ τὸ ὁποῖο εἶχε προγραμματιστεῖ ἀπὸ φοιτητές τοῦ Πολυτεχνείου Κρήτης σέ μία ἐπίδειξη τῶν δυνατοτήτων πού προσφέρουν οἱ νέες τεχνολογίες. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μᾶς κ. Ἀμφιλόχιος, Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς ΟΑΚ, μέ λόγους θερμούς χαιρέτισε καὶ καλωσόρισε τοὺς ἐκλεκτοὺς προσκεκλημένους καὶ τὸ πολυπληθές ἀκροατήριον. Ἀναφέρθηκε εἰς τὸ νόημα τῆς ἡμέρας, καταθέτοντας σύντομο προβληματισμό σέ σχέση μέ τὰ ἀκούσματα τῶν καιρῶν, σημειώνοντας: «Ὁ ἀνθρώπος τῶν καιρῶν μᾶς μοιάζει νά συγχέει

τὴν πίστη μέ τὴν ἐπιστήμη, ἐννοίες ἐν πολλοῖς ἀσυμβίβαστες μεταξύ τους, καθὼς ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ τεχνολογία φαίνεται νά ἔχουν εἰδωλοποιήσει τὰ κατορθώματά τους. Πίστη σημαίνει ὑπέρβαση τῆς λογικῆς, ὄχι ἀπόρριψή της. Εἶναι φανερό ὅτι στοὺς καιρούς μᾶς τὸ μεγάλο πρόβλημα δέν εἶναι ὁ ἴος τῆς γρίπης, οὔτε ὁ ἴος τοῦ πανικοῦ, ἀλλὰ τὸ μικρόβιο τῆς ὀλιγοπιστίας. Ὅσοι μιλοῦν γιὰ "Χριστιανοταλιμπανισμό", "μεσαίωνα" καὶ "σκοταδισμό", ἀναφερόμενοι στοὺς Ὁρθόδοξους πιστοὺς οἱ ὁποῖοι παραμένουν σταθεροὶ στὴν πίστη τῶν πατέρων τους, ἀρνοῦμενοι νά ἀσπαστοῦν τὸ παραμῦθι τῆς ἀπιστίας πού ἐκείνοι θέλουν νά... πουλήσουν, προσβάλλοντας τὴν πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ μέ τοὺς ἀπαξιωτικούς καὶ ἀπαράδεκτους αὐτοὺς χαρακτηρισμούς πού τοῦ προσάπτουν, θά πρέπει νά ξέρουν ὅτι θά τοὺς ξεπεράσει ἡ ἱστορία, καθὼς "ταλιμπανισμός", "μεσαίωνα" καὶ "σκοταδισμός", εἶναι τὸ δικό τους παραμῦθι τῆς ἀπιστίας. Τὸ πρόβλημά τους δέν εἶναι ὁ ἴος τῆς γρίπης ἀλλὰ τὸ πῶς ὁ Χριστός θανατώνει τὸν θάνατο καὶ ἀνασταίνει τὴν ζωὴ γι' αὐτό, διογκώνοντας τὴν λογικὴ καὶ ἀποδυναμώνοντας τὴν πίστη, στοχεύουν στὴν ἀποδόμησή της. Ματαιοπονοῦν», κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μᾶς. Τὸν Κυβέρνηση καὶ τὸν Πρωθυπουργό τῆς Χώρας ἐκπροσώπησε ὁ Ὑφυπουργός Παιδείας καὶ Ἱεροσημαμάτων κ. Βασίλειος Διγαλάκης. Μετείχαν ὁ Βουλευτὴς Χανίων κ. Μανούσος Βολουδάκης, ἡ Διευθύντρια τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τῆς Βουλαιτοῦ Χανίων κας Ντόρας Μπακογιάννη, λόγω ἀπουσίας, ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Χανίων κ. Νικόλαος Καλογερός, ὅλοι οἱ Δήμαρχοι τῆς περιοχῆς, οἱ Πρυτανικὲς Ἀρχές τοῦ Πολυτεχνείου Κρήτης, Ἀρχοντες ὀφικκιάλιοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὅλοι οἱ Διοικητές τῶν Μονάδων (Στρατοῦ, Ἀστυνομίας, Ἀεροπορίας, Ναυτικοῦ, Πυροσβεστικῆς) τοῦ Νομοῦ Χανίων, ἐκπρόσωποι Ἀρχῶν καὶ Φορέων καὶ πλῆθος κόσμου, τόσο εἰς τὴν Θεία Λειτουργία, ὅσο καὶ εἰς τὴν ἐορτὴ τῆς ΟΑΚ.

Κατανυκτικὸς Ἑσπερινός

Στόν κατάμεστο ἀπὸ κόσμο Ἱ. Μητροπολιτικό μᾶς Ναό, Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, τελέστηκε ὁ Β' Κατανυκτικὸς Ἑσπερινός, χο-

ροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μᾶς κ. Ἀμφιλόχιου, συμπροσευχομένων καὶ τῶν Κληρικῶν τῆς Ἀρχιερατικῆς Περιφέρειας Δυτικῆς Κισιάμου, ὡς καὶ ἐξ ἄλλων Ἀρχιερατικῶν Περιφερειῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μᾶς. Τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀκολούθησε πνευματικὴ ὁμιλία ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Σιλουανοῦ, Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Γεωργίου Μαυρομματίου Θηβῶν, μέ θέμα: «Ὁ ὄλεθρος τῆς πνευματικῆς ὀκνηρίας καὶ ἡ θεραπεία της». Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μᾶς κ. Ἀμφιλόχιος καλωσόρισε τὸν ἐκλεκτό ὁμιλητή, εὐχαριστώντας τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Γεώργιο, γιὰ τὴν εὐλογητικὴ συγκατάθεση τῆς ἐλεύσεώς του, σημειώνοντας: «Ἡ Μεγάλῃ Σαρακοστῇ χαρίζει σέ ὅλους μᾶς τὴν γεύση τῆς γλυκύτητας τῆς Ἀνάστασης, τῆς νίκης δηλ. τῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου. Σέ ἐποχές πού κάποιοι δέν διστάζουν, χρησιμοποιώντας λογικοφανῆ ἐπιχειρήματα, νά ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ Θεία Κοινωνία μεταδίδει ἀσθένειες καὶ θανατηφόρους ἴους, ἡ Ἐκκλησία προβάλλει τὴν δισχιλιόχρονη ἐμπειρία της καὶ τὸ βίωμα τῆς Ἀναστάσεως». Ἀκολούθως ὁ προσκεκλημένος ὁμιλητής, μέ λόγο μεστό, ἐμπειρικό καὶ ἀγιοπατερικό, ἀνέπτυξε τὸ θέμα του σημειώνοντας: «Ζοῦμε σέ μία κατάσταση λήθης τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἀνθρώπος μοιάζει νά ξεχνᾷ τὸν Θεό. Ἀποτέλεσμα: Νά μὴν καταλαβαίνουμε τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα πού μπορούμε νά κάνουμε. Χρειάζεται νά δοῦμε τὸν ἑαυτό μᾶς πνευματικά. Ὁ Θεός γνωρίζει ὅτι θά πέσουμε, δέν μᾶς θέλει ἀναμάρτητους, ἀλλὰ μετανοοῦντες», κατέληξε ὁ ἐκλεκτός ὁμιλητής. Λόγω τῆς ἐνσκυψάσης πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ δέν τελέστηκαν οἱ λοιποὶ προγραμματισμένοι Κατανυκτικοὶ Ἑσπερινοὶ τῆς

περιόδου αυτής.

Ένημερωτικές Συνάξεις Κληρικών εις τήν Ί. Μητρόπολή μας

Κατόπιν τών ραγδαίων εξέλιξεων εις ὅτι ἀφορᾶ εις τήν πανδημία τῆς λοιμικῆς νόσου πού ἐπηρεάζει καί τήν Χώρα μας καί τών νέων δεδομένων πού ἄπτονται τῆς λειτουργικῆς καί λατρευτικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καί ἐν γένει ὄλων μας καί σύμφωνα μέ τίς Κ.Υ.Α. πού κατά καιρούς νομοθετήθηκαν καί ρυθμίζουν θέματα πού ἀφοροῦν καί εις τήν λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἀναφορικά μέ τόν περιορισμό συμμετοχῆς πιστῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος κάλεσε, ἐκτάκτως, τόν Ί. Κλήρο τῆς Ί. Μητροπόλεώς μας πρός ἐνημέρωση καί γιά νά δοθοῦν οἱ ἀνάλογες ὁδηγίες - κατευθύνσεις. Οἱ ἐνημερωτικές αὐτές Συνάξεις πραγματοποιήθηκαν, καθ' ὅλη αὐτή τήν διάρκεια τῶν μέτρων, κατά Ἀρχιερατικές Περιφέρειες. Ὁ Σεβ. ἀφοῦ ἀναφέρθηκε εις τήν σοβαρότητα τῆς καταστάσεως ἐνημέρωσε τούς Ἱερεῖς μας γιά τά μέτρα πού ἐλήφθησαν καί πού ἀφοροῦν εις τίς Ἐκκλησίες, ὡς καί τόν τρόπο λειτουργίας των. Ἐπιπροσθέτως, ἔδωσε πρακτικές ὁδηγίες γιά τόν τρόπο λειτουργίας τῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν κατά τό ἐπερχόμενο διάστημα, δίδοντας ἔμφαση εις τήν φροντίδα τῶν μοναχικῶν καί ἐμπερίστατων προσώπων ἀνά Ἐνορία, ὡς ἐπίσης καί τήν ἀνάγκη λήψεως ὄλων τῶν ἀναγκαίων καί ἀπαραίτητων μέτρων προστασίας καί πρόληψης. «Ἡ ἐπερχόμενη περίοδος, σημείωσε, θά εἶναι γιά ὄλους μας Γολγοθᾶς. Θά βρεθοῦμε ἐνώπιον πρωτόγνωρων καί ὀδυνη-

ρῶν καταστάσεων, τίς ὁποῖες καί θά κληθοῦμε νά διαχειριστοῦμε καί νά διακονήσουμε. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει τά δικά Της πνευματικά ὄπλα. Προσευχή εἶναι ἐκεῖνο πού περισσότερο ἀπό ἄλλοτε ἔχουμε ἀνάγκη τόσο ἐμεῖς ὅσο καί οἱ ἀναγκασμένοι ἀδελφοί μας. Ἄς δεχθοῦμε τήν δοκιμασία αὐτή ὡς εὐκαιρία νά ἀνοίξουν οἱ καρδιές μας, ἀκόμα περισσότερο, στήν προσευχή ὀδηγούμενες στήν κατάνυξη», ἀνέφερε, παραγγέλλοντας: «Νά συνεχίσουν νά κτυποῦν οἱ καμπάνες στίς Ἐνορίες κατά τήν ὥρα τῶν Χαιρετισμῶν καί τῆς Θείας Λειτουργίας, καθώς ἡ Ἐκκλησία παραμένει πάντα στίς ἐπάλξεις, προσευχόμενη. Τήν ὥρα τῶν Χαιρετισμῶν καί τῆς Θείας Λειτουργίας θά παραμείνουν οἱ Ἱεροί Ναοί ἀνοιχτοί γιά νά μποροῦν, ὅσοι ἐπιθυμοῦν καί σύμφωνα μέ τά ἰσχύοντα, νά προσέλθουν γιά προσευχή στούς Ναούς μας», κατέληξε.

Πρωτοβουλίες ἐνημέρωσης - στήριξης τοῦ Ἄννουσάκειου Ἰδρύματος

Στά πλαίσια ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων γιά τήν προστασία τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ὡς καί τῶν εὐπαθῶν καί εὐάλωτων προσώπων ἀπό τήν διάδοση τοῦ ἰοῦ COVID - 19, τό Ἄννουσάκειο Ἰδρυμα τῆς Ί. Μητροπόλεώς μας, μέ κεντρικό σύνθημα: «Μεῖνε σπίτι - Εἶμαστε δίπλα σου», ἀνέλαβε πρωτοβουλία στήριξης τῶν εὐπαθῶν προσώπων καί παράλληλα ἐνημέρωσης τῆς Κοινότητος γιά τήν ἀνάγκη λήψεως τῶν ἀπαραίτητων προληπτικῶν μέτρων. Μέσω τῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑγείας του, τῶν Κοινωνικῶν Λειτουργῶν του, ὡς καί τῶν δύο Προγραμμάτων «Βοήθεια στό σπίτι» πού λειτουργεῖ, ἕνα

στήν Ἐπαρχία Κισάμου καί ἕνα στήν Ἐπαρχία Σελίνου, ἀπευθύνεται σέ ὄλους τούς ἡλικιωμένους, ὡς καί εις τά πρόσωπα ἐκεῖνα πού ὑπάγονται στίς εὐπαθεῖς καί εὐάλωτες κατηγορίες, ἐνημερώνοντας ὅτι διατίθεται παροχή ὑπηρεσιῶν Κοινωνικῆς Φροντίδας καί Ἀλληλεγγύης. Ἀναλαμβάνει τήν ἐξυπηρέτηση σέ θέματα φαρμακευτικῆς περίθαλψης, φροντίδας παροχῆς εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, ὡς καί ἄλλων ἐπείγουσῶν πρακτικῶν ἐξυπηρετήσεων, καλώντας τους ὅπως παραμείνουν ἐντός τῆς οἰκίας τους. Παράλληλα διένειμε χιλιάδες ἐνημερωτικά Φυλλάδια τοῦ ΕΟΔΥ, μέ ὁδηγίες πρόληψης καί προστασίας ἀπό τόν κορωνοϊό σέ ὅλη τήν Κοινότητα καί ἀνάρτησε ἑκατοντάδες ἐνημερωτικές ἀφίσες παρόμοιου περιεχομένου, τά ὁποῖα καί προμηθεύτηκε ἀπό τήν 7η ΥΠΕ στά πλαίσια τῆς συνεργασίας των. Ταυτόχρονα πραγματοποιεῖ συνεχεῖς ἀπολυμάνσεις ἀπό πιστοποιημένο συνεργεῖο στά 4.500 τ.μ. ἐγκαταστάσεών του, ὡς καί σέ ὅλα τά ὀχήματά του. Ἀνέστειλε τίς ἐπισκέψεις ἐντός τοῦ Ἰδρύματος, διέκοψε ὅλες τίς συσκέψεις σέ κλειστούς χώρους, ἐφαρμόζει τήν ὑποχρεωτική θερμομέτρηση τοῦ προσωπικοῦ καί τῶν νέων ἀφίξεων καί τηρεῖ ἀπαρέγκλιτα τούς νέους κανόνες ὑγιεινῆς πού ἀφοροῦν εις τήν Δημόσια Ὑγεία, σύμφωνα μέ τίς ὁδηγίες τοῦ ΕΟΔΥ, λαμβάνοντας ὅλα τά ἐνδεδειγμένα μέτρα προστασίας καί πρόληψης.

Ὁ Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου εις τήν Ί. Μητρόπολή μας

Οἱ δυσκολίες τῶν καιρῶν δέν ἐπέτρεψαν νά ἐορταστεῖ ὡς εἴθισται ἡ μεγάλη Θεομητορική

ἐορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, κατά τήν ὁποία ἐορτάζει καί ὁ Ί. Μητροπολιτικός μας Ναός. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος λειτούργησε εις τόν ἐορτάζοντα Ί. Μητροπολιτικό Ναό, ὡς Ἱερεύς μετ' ἐνός διακόνου καί σύμφωνα μέ τά ἰσχύοντα μέτρα τῆς περιόδου. Πρό τῆς ἀπολύσεως ἀνέπεμψε προσευχητική δέση ὑπέρ ὑγείας καί ἀποκαταστάσεως τῶν ἐν ἀσθενεῖα εὐρισκομένων ἀδελφῶν καί τῆς Ἀπολύσεως ἀκολούθησε ἡ καθιερωμένη Δοξολογία. Ἀπευθυνόμενος, μέσω τοῦ διαδικτυακοῦ σταθμοῦ τῆς Μητροπόλεως μας «Κιβωτός Web TV», σημείωσε: «Ὁ φετινός ἐορτασμός τῆς σημερινῆς διπλῆς μεγάλης ἡμέρας καί ἐορτῆς, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Πατρίδας μας, βρῖσκει ὄλους μας ὑπό τό κράτος τοῦ φόβου, τῆς ἀγωνίας, τοῦ τρόμου, τῆς ἀνησυχίας, τῆς ἀνασφάλειας καί τῆς ἀβεβαιότητας. Ἐνα μαῦρο πέπλο ἔχει ἀπλώσει τά δίκτυα του πάνω ἀπό ὀλόκληρο τόν κόσμο καί τή Χώρα μας. Λοιμώδη ἀσθένεια, κορωνοϊό τήν ὀνόμασαν, πού στό πέρασμά της ἀφήνει χιλιάδες νεκρούς, προκαλώντας τρόμο καί φόβο. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς φιλόστοργος Μητέρα, καί θέλοντας νά προστατεύσει τά παιδιά Της, ὅλες καί ὄλους ἐσᾶς, ἀπό τήν ἐκθεση στόν ἀόρατο αὐτό ἐχθρό τῆς ἀνθρωπότητας καί συμβάλλοντας εις τόν περιορισμό τῆς διασπορᾶς τῆς νόσου, μέ ὀδύνη καί πόνο ψυχῆς, ἀπεφάσισε νά τελοῦνται οἱ Ί. Ἀκολουθίες καί Θεῖες Λειτουργίες τῆς περιόδου, χωρίς τήν συμμετοχή τῶν πιστῶν. Συντάχθηκε μέ τίς ὁδηγίες τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων καί τῆς Κυβέρνησης, συμβάλλοντας μέ τόν δικό Της τρόπο στήν ἀποφυγή τῆς διασπορᾶς. Ὅμως ἡ μὴ συμμετοχή εις τήν Θεῖα Λειτουργία δέν σημαίνει, σέ καμία περίπτωση, στέρση τῆς Θείας Κοινωνίας σέ ὅσους πιστούς αἰσθάνονται τήν ἀνάγκη νά μετέχουν τοῦ Μυστηρίου τῆς Ζωῆς. Ὁ λόγος μὴ συμμετοχῆς στήν λατρευτική ζωή τῆς Ἐκκλησίας τήν περίοδο αὐτή ἔχει σχέση μέ τόν μὴ συγχρωτισμό τῶν πιστῶν πρός ἀποφυγή τῆς διασπορᾶς τῆς νόσου καί ὄχι μέ τήν μὴ συμμετοχή εις τήν Θεῖα Εὐχαριστία, ὅπως κάποιοι ἐμμονικά προσπαθοῦν νά ἐπιβάλλουν καί πείσουν. Ἀτενίζοντας τά ἄδεια καθίσματα τοῦ Ί. Μητροπολιτικοῦ μας Ναοῦ φέρνουμε στήν θύμηση, μά κυρίως στήν προσευχή καί

τήν καρδιά μας, τά πρόσωπα όλων τών αδελφών μας, του πιστού λαού του Θεού, οι οποίοι στερούνται τήν συμμετοχή τής σημερινής κοινωνίας τής αγάπης και τής προσευχητικής συντυχίας. Σάς νιώθουμε όλους σας, αδελφοί μου, προσευχητικά παρόντες και μετέχοντες, υψώνουμε μαζί μέ έσάς χείρες ικέτιδες προς τήν Υπέρμαχο Στρατηγώ, παρακαλώντας Την όπως, για άλλη μιá φορά, έλευθερώσει τό εύσεβές ήμών Γένος και τόν κόσμον όλο από τήν σκληρή δοκιμασία τής λοιμικής αυτής νόσου και από πάσα άσθένεια, ψυχής τε και σώματος. Θαρσείτε αδελφοί, εύχεστε, προσεύχεστε, έντείνετε τήν "κατ' οίκον" προσευχή και νά είστε σίγουροι ότι σύντομα θά έλευθερωθούμε και από αυτή τήν σκλαβιά», κατέληξε ό Έπίσκοπος μας.

Θείες Λειτουργίες και Ί. Παρακλήσεις είς τό Προσκύνημα του Όσίου Νικηφόρου του Λεπρού, στό Συρικάρι

Καθ' όλη τήν διάρκεια τής περιόδου αυτής, όπου ή λοιμική άσθένεια του κορωνοϊού έχει ανατρέψει τίς ζωές όλου του κόσμου ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Αμφιλόχιος τελεί Θείες Λειτουργίες και Ίερές Παρακλήσεις είς τήν γενέθλιο γή του Όσίου Νικηφόρου του Λεπρού, στό Συρικάρι Κισάμου. Τόσο είς τήν πατρική Του οίκια, ή όποία έχει ανακαινιστεί στην τότε μορφή της και έχει μετατραπεί σε προσκύνημα, όσο και είς τόν περικαλλή Ί. Προσκυνηματικό Ναό του Όσίου Νικηφόρου, ό όποιος έχει άνεργερθεί λίγες δεκάδες μέτρα πρό τής πατρικής

οίκιας του Όσίου, σε οικόπεδο που εύγενώς προσέφερε ή κατά σάρκα οικόγένειά Του είς τήν Ί. Μητρόπολη. Τά θυρανοίξια του Ί. Προσκυνηματικού Ναού τέλεσε ό Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος τόν Οκτώβριο του 2018. Οι Θείες Λειτουργίες, ως και οι Ίερές Παρακλήσεις τελέστηκαν σύμφωνα μέ τίς, κατά περίπτωση, ισχύουσες ΚΥΑ, σε ό,τι άφορā είς τήν συμμετοχή πιστών. Συγκινητική οι συμμετοχή προσκυνητών, από όλη τήν Μεγαλόνησο, όσων έπιτρεπόταν τήν περίοδο αυτή, όσο και ή άποστολή χιλιάδων όνομάτων για μνημόνευση, κυρίως ζώντων, καθώς τά όνόματα που τήν περίοδο αυτή έστάλησαν είς τό ήλεκτρονικό ταχυδρομείο τής Ί. Μητροπόλεώς μας ξεπερνούν τίς όκτώ χιλιάδες (8.000). Μηνύματα όχι μόνο από τήν Πατρίδα μας, αλλά από τά πέρατα τής οικουμένης (Αμερική, Αυστραλία, Εύρώπη, Κύπρο, Βαλκανικές χώρες κ.ά.) κατέκλυσαν τό ήλεκτρονικό ταχυδρομείο τής Ί. Μητροπόλεώς μας, άποστέλλοντας όνόματα προς μνημόνευση και καταθέτοντας παρακλητικά αίτήματα προσευχής προς τόν Όσιο Νικηφόρο. Όνόματα τά όποία και καταγράφηκαν είς τήν παρρησία του Ίερου Προσκυνηματος, μερίμνη του υπεύθυνου Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτου π. Χρυσάνθου. Όνόματα που μνημονεύονται τόσο στις Θείες Λειτουργίες, όσο και στις Ί. Παρακλήσεις, οι όποιες άνελλιπώς και σύμφωνα μέ τό Πρόγραμμα του Προσκυνηματος τελούνται. Ό Σεβ. Ποιμενάρχης κ. Αμφιλόχιος σε κάθε λειτουργική συμμετοχή του αναπέμπει προσευχητική δέηση «*υπέρ αναρρώσεως πάντων τών άσθενούντων και τών έν λοιμοίς και θλίψεσιν εύρισκομένων αδελφών ήμών*», τήν όποία συνέταξε ή Ί. Έπαρχιακή Σύνοδος τής Έκκλησίας Κρήτης. Απευθυνόμενος δέ στους εύλαβείς προσκυνητές σημείωνει: «*Από τόν εύλογημένο και άγιοτόκο αυτό τόπο, τό Συρικάρι Κισάμου, τόπο που γέννησε τόν Όσιο Νικηφόρο τόν Λεπρό και καθαγιαστήκε από τήν σωματική παρουσία Του, κλίνουμε γόνυ και αναπέμπουμε ταπεινές προσευχές, δεήσεις και ικεσίες προς τόν Άγιο τών καρδιών μας, τόν Όσιο Νικηφόρο τόν Λεπρό. Τόν Άγιο του πόνου, τής άσθένειας, τής δοκιμασίας, αλλά και τόν Άγιο τής υπομονής, τής καρτερίας, τής*

προσευχής. Τόν άνθρωπο του Θεού, ό Όποιος μέ τόν βίο και τήν πολιτεία Του απέδειξε περίτρανα πως ό πόνος, ή άσθένεια, οι δοκιμασίες τής ζωής μπορούν νά μεταμορφωθούν σε εύεργεσίες και έξαγιασμό του ανθρώπου, όταν μέ πίστη, καρτερικότητα και προσευχή πορευθεί τόν βίο του. Τόν Άγιο που, σύμφωνα μέ μαρτυρίες, παρουσιάζεται σε έμπερίστατους αδελφούς μας έμψυχώνοντας και στηρίζοντας τήν δοκιμασία των: "είμαι μαζί σας και θά σάς βοηθήσω", μαρτυρούν αδιάφυστα στόματα, γινόμενος έτσι Θεοσημείο τών καιρών μας. Αδελφοί μου, μήν μάς πτοούν οι δυσκολίες και δοκιμασίες τής ζωής, οι άσθένειες και οι θλίψεις. Τίς δύσκολες αυτές ώρες άς άνοιξουμε τίς καρδιές μας και άς αναπέμψουμε δεήσεις, ικεσίες και προσευχές προς τόν Ουράνιο Πατέρα, τήν Παναγία Μητέρα μας, τόν Όσιο Νικηφόρο τόν Λεπρό, μέ τήν βεβαιότητα ότι άπευθυνόμεθα σε εύήκοα ώτα. Θαρσείτε και προσεύχεστε», κατέληξε ό Έπίσκοπος μας.

Ό Όμιλος Βαρδινογιάννη στηρίζει τήν Ί. Μητρόπολή μας

Τό προνοιακό, φιλανθρωπικό και κοινωνικό έργο τής Ί. Μητροπόλεώς μας στηρίζει, μέ νέα γενναιοδωρη χορηγία πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000,00)€, ό Όμιλος Βαρδινογιάννη (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΕΛΛΑΣ (Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.)). Ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Αμφιλόχιος δήλωσε: «*Η εύγενής αυτή χειρονομία και χορηγία του Όμιλου Βαρδινογιάννη θά ανακουφίσει τίς αύξημένες, έπιτακτικές και έπείγουσες άνάγκες του Άννουσάκειου Ίδρύματος τής Ί. Μητροπόλεώς μας, τό όποιο αυτή τήν περίοδο τής λοιμικής*

πανδημίας έχει τεθεί σε καραντίνα. Η ασφάλεια και ή υγεία όλων τών έμπλεκόμενων στο Άννουσάκειο είναι για έμάς που έχουμε τήν εύθύνη λειτουργίας του πρώτη και βασική μας προτεραιότητα, άγωνία και προσευχή. Δόξα τώ Θεώ που στον άγώνα μας αυτό, Πρόσωπα και Φορείς έρχονται συγκυρηναίοι και άρωγοί. Ό Όμιλος Βαρδινογιάννη και ιδιαίτερα ό κ. Βαρδής Ίω. Βαρδινογιάννης, είναι από τά πρόσωπα εκείνα που, διαχρονικά και έμπρακτα, στηρίζουν τήν ταπεινή μας διακονία. Βαθιά ή εύγνωμοσύνη και καρδιακές οι εύχαριστίες μας. Η προσφορά τής δικής του άπλόχερης και άρχοντικής αγάπης χαρίζει σε έμάς δυνατότητες πολλαπλασιασμού τών "πέντε άρτων". Τόν εύχαριστούμε εύγνωμόνως».

Ό Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός στηρίζει τό Άννουσάκειο Ίδρυμα

Συνεχίζεται από Κοινωνική Ίδρύματα, Όργανώσεις, Φορείς και Πρόσωπα, ή στήριξη τών προνοιακών, φιλανθρωπικών και κοινωνικών δομών του Άννουσάκειου Ίδρύματος τής Ί. Μητροπόλεώς μας. Ίδρυμα τό όποιο, ιδιαίτερα τήν περίοδο αυτή τής έπώδυνης δοκιμασίας για τίς εύπαθείς ομάδες του πληθυσμού, εύρίσκεται σε επίπεδο ύψηλής έτοιμότητας και έγρήγορης. Έχει τεθεί σε καραντίνα και έχει λάβει όλα τά άναγκαία και άπαραίτητα προληπτικά και έπιστηρικτικά μέτρα για τήν ασφάλεια τόσο τών εκατό (100) ένοίκων του (όλα πρόσωπα που άνήκουν στις εύπαθείς ομάδες), όσο και τών 58 μελών του προσωπικού του. Προχώρησε σε προσλήψεις ψυχολόγων για τήν στήριξη ένοίκων και προσωπικού, ιδιωτι-

κῆς ἀσφάλειας (security) γιά πλήρη ἔλεγχο τῶν προσερχομένων στό Ἴδρυμα σέ εἰδικό κίосκι πού διαμορφώθηκε στήν μοναδική εἴσοδο - ἔξοδο πού παραμένει ἀνοικτή, συχνές θερμομετρήσεις ὄλων τῶν ἐμπλεκομένων, συνεχῆ ἀπολυμάνσεις ἀπό διαπιστευμένο συνεργεῖο τῶν 4.500 τ.μ. ἐγκαταστάσεων του, ὡς καί κάθε ἄλλο προληπτικό μέτρο κρίθηκε ἀπαραίτητο. Παράλληλα συνεχίζει τήν προνοιακή του προσφορά στήν εὐρύτερη Κοινότητα (δύο Προγράμματα «Βοήθεια στό σπίτι», Κοινωνική Κουζίνα, Κοινωνικό Παντοπωλεῖο, κ.ἄ.). Οἱ Κοινωνικές Ὑπηρεσίες τοῦ Ἰδρύματος ἐτοίμασαν δέματα πού διανεμήθηκαν σέ πρόσωπα καί οἰκογένειες τῆς Κοινότητας πού χρήζουν στήριξης καί ἀρωγῆς καί ἔχουν ἐνταχθεῖ στίς κοινωνικές δομές τοῦ Ἰδρύματος, λαμβάνοντας ἀρωγή σέ συνεχῆ ροή. Ὁ Πρόεδρος τοῦ ΕΕΣ Δρ. Ἀντώνιος Αὐγερινός ἀναγνωρίζοντας τό τιτάνιο ἔργο τοῦ Ἀννουσάκειου ἀπέστειλε μεγάλες ποσότητες τροφίμων (ζυμαρικά, ἀλεύρι, ζάχαρη, ἠλιέλαιο, κ.ἄ.), ὡς ἐπίσης καί ἀναλώσιμα ὑλικά (γάντια, ποδονάρια, μάσκες, κ.λ.π.). Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀννουσάκειου εὐχαριστώντας τόν Πρόεδρο τοῦ ΕΕΣ, Δρ. Αὐγερινό, σημείωσε: «Ἡ νέα προσφορά ἀγάπης καί στήριξης τοῦ Ἰδρύματος ἀπό τόν κατά πάντα ἄξιο καί ἱκανό Πρόεδρο τοῦ ΕΕΣ Δρ. Αὐγερινό μᾶς γεμίζει χαρά καί συγκίνηση. Εὐχαριστοῦμε τόν κ. Αὐγερινό, ὁ ὁποῖος ἀποδεικνύει γιά πολλοστή φορά, τήν εὐαισθησία του, ἀλλά καί τήν ἀγωνία καί ἐνδιαφέρον του γιά τήν στήριξη εὐπαθῶν καί εὐάλωτων συνανθρώπων μας. Ἡ ὀδυνηρή δοκιμασία πού βιώνει ἡ ἀνθρωπότητα τόν καιρό αὐτό, δοκιμασία πού πλήττει καί τήν Χώρα μας, χρειάζεται στό τέλος της νά βρεῖ ὄλους μας πῶς δυνατούς καί, κυρίως, ἐνωμένους. Ἄς ἐνώσουμε λοιπόν τίς καρδιές καί τήν θέλησή μας, προσφέροντας ἀγάπη, στήριξη, παρηγοριά, ἀλληλεγγύη καί χαμόγελα, ἐνισχύοντας τήν κοινωνική συνοχή καί κάνοντας τίς κοινωνίες μας πῶς ἀνθρώπινες καί πῶς ἀληθινές», κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μας, εὐχαριστώντας καί τό Σῶμα Ἐθελοντῶν Σαμαρειτῶν - Ναυαγοσωστών τοῦ Π.Τ. ΕΕΣ Κισάμου, στό πρόσωπο τοῦ Ἀρχηγοῦ του κ. Στέφανου Καπῆ, πού συνεπικουρεῖ στό ἔργο τοῦ Ἀννουσάκειου,

εὐχόμενος ὅπως ἡ εὐγενής αὐτή χειρονομία τοῦ ΕΕΣ βρεῖ καί ἄλλους μιμητές.

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ εἰς τήν Ἱ. Μητρόπολή μας

Μέ πρωτόγνωρες, ὀδυνηρές καί ψυχοφθόρες συνθήκες, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων καί ἄνευ πιστῶν, βιώθηκαν τά Σεπτὰ Πάθη τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τήν φετινὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα εἰς τήν Ἱ. Μητρόπολή μας. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, καθ' ὅλη τήν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα τελεῖ τίς διατεταγμένες Ἱ. Ἀκολουθίες εἰς τόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναό, Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, μέ ἀναμετάδοση ἀπό τόν τοπικό Ραδιοφωνικό Σταθμό (Ράδιο Ριζίτες, 92,4). Μετά τήν Ἀκολουθία τῆς Ἀποκαθλώσεως τέλεσε Τρισάγιο ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀοιδίου προκατόχου τοῦ Μητροπολίτου κυροῦ Εἰρηναίου, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τόν προαύλιο χῶρο τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ. Στό τέλος τῶν Ἑγκωμίων λιτάνευσε τό νεκρὸ Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ἐντός τοῦ Ναοῦ καί μνημόνευσε πλειάδα ὀνομάτων κεκοιμημένων ἀδελφῶν. «Κατέρχεται ὁ Χριστὸς στόν τάφο, στόν ἄδη, γιά νά παλέψει μέ τόν θάνατο. Ἀπό τήν πάλη αὐτὴ ἐξέρχεται νικητής, ἐλευθερώνοντας τόν ἄνθρωπο ἀπό τά δεσμά τοῦ ἄδη. Σέ καιρούς ὅπου ὁ φόβος κυριαρχεῖ στίς ψυχές καί τίς καρδιές μας, στά μετέωρα βήματα ἑνὸς κόσμου πού ἀπειλεῖται ἀπὸ ἕναν ἀόρατο ἐχθρὸ -κορωνοϊὸ τόν ὀνόμασαν- στήν καθημερινότητα πού μᾶς τρομάζει, σέ μιά ἐποχὴ μεγάλης ἀξιοκρατικῆς σύγχυσης καί παγκόσμιων τρομακτικῶν ἀλλαγῶν, περισσότερο ἀπὸ ἄλλοτε ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ τήν βεβαιό-

τητα πού χαρίζει ἡ πίστη στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Βίωμα καί ἐμπειρία δύο καί πλέον χιλιάδων χρόνων. Ρίσκο καί τρέλα γιά κάποιους. Παραμύθι γιά τούς σταυρωτῆς τῶν αἰώνων. Ἄνοιξη, φῶς καί ζωὴ γιά ὅσους ἐλεύθερα καί ἀβίαστα γεύονται αὐτὴ τήν ἐμπειρία πού μυστικά καί καρδιακά, ἔστω καί "τῶν θυρῶν κεκλεισμένων" χαρίζει ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ στήν ζωὴ τους, στήν ζωὴ μας», σημείωσε ὁ Ἐπίσκοπός μας εὐχόμενος «Καλὴ Ἀνάσταση».

Ἡ Κίσαμος ἐόρτασε τήν Παναγία Βηματάρισσα

Στόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας εὐρίσκεται τεθησαυρισμένη ἡ Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Βηματάρισσης, πιστὸ ἀντίγραφο ἐκ τῆς ὁμωνύμου θαυματουργοῦ Εἰκόνας, «ἐφέστιος» εἰκόνα τῆς Ἱερᾶς Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου, ἡ Ὅποια καί εἶναι τοποθετημένη στό σύνθρονο τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τοῦ καθολικοῦ τῆς Μονῆς. Ὁ Ποιμενάρχης μας κ. Ἀμφιλόχιος τέλεσε Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς ἀνάμνησης τῆς θαυματουργοῦ εὐρέσεως τοῦ Θεομητορικοῦ αὐτοῦ σεβάσματος. Ἀναφερόμενος εἰς τό γεγονός τοῦ ἐορτασμοῦ σημείωσε: «Μεταφερόμεθα σήμερα νοερά εἰς τήν Ἱ. Μεγίστη Μονὴ Βατοπαιδίου καί κλίνουμε γόνυ ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς καί Θαυματουργοῦ Εἰκόνας τῆς Παναγίας Βηματάρισσης, καταθέτοντας ἱκεσίες, δεήσεις καί προσευχές ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καί σωτηρίας. Εὐγνωμόνως εὐχαριστοῦμε τόν Καθηγούμενο τῆς Μονῆς Γέροντα Ἐφραίμ, ἡ ἀγάπη τοῦ ὁποῖου κόμισε πιστὸ ἀντίγραφο τῆς Θαυματουργοῦ αὐτῆς Εἰκόνας

εἰς τόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό, πρὸς διηνεκὴ εὐλογία εἰς τόν τόπο καί τούς ἀνθρώπους του. Παρακαλοῦμε τήν Παναγία Βηματάρισσα νά εἰσακούσει τίς ταπεινὲς προσευχές καί αἰτήματά μας καί νά ἐλευθερώσει - λυτρώσει τόν Πατρίδα μας καί τόν κόσμον ὅλο ἀπὸ τὴν λοιμικὴ αὐτὴ νόσο πού σκορπᾷ φόβο καί θάνατο. Τὴν παρακαλοῦμε νά φυλάττει καί σκέπει τό ἱατρικὸ καί Νοσηλευτικὸ προσωπικὸ πού βρίσκεται στήν πρώτη γραμμὴ τοῦ ἀγῶνα. Τὴν παρακαλοῦμε νά φωτίζει τούς εἰδικούς ἐπιστήμονες νά συνεχίζουν νά παίρνουν τίς σωστὲς ἀποφάσεις, σώζοντας ζωές. Τὴν παρακαλοῦμε, τέλος, νά φωτίσει τούς ἄρχοντες τοῦ τόπου, ὡς καί ὄλους τους ἰθύνοντες νά κατανοήσουν ὅτι ἤρθε ἡ ὥρα νά ἀνοίξουν καί πάλι οἱ Ἐκκλησίες μας γιά τόν λαὸ τοῦ Θεοῦ. Ὁμολογοῦμε ὅτι τὴν περίοδο αὐτὴ λήφθηκαν καί μέτρα, τὰ ὁποῖα ὀδήγησαν σέ ἀκρότητες καί ὑπερβολές, μέ πρόστιμα, προσαγωγές, συλλήψεις καί στοχοποιήσεις σεβάσμιων Ἀρχιερέων, εὐσεβῶν Ἱερέων καί πιστῶν. Σάν ὄλος ὁ κορωνοϊὸς τῆς Ἑλλάδας νά μαζεῦτηκε μέσα στοὺς Ναοὺς! Σάν ὁ Υἱὸς νά εἶναι ἀπειλή καί ἡ αἰτία διασποράς τοῦ... ἰοῦ! Μέτρα πού μοιάζουν νά στοχοποιοῦν ὄχι μόνον τὴν πίστη, ἀλλὰ καί τό συσταστικὸ μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας, τὴν Θεία Εὐχαριστία! Παρακαλοῦμε, λοιπόν, τὴν Παναγία μας νά φωτίσει τούς ἀρμοδίους νά κατανοήσουν ὅτι ἡ πλειοψηφία αὐτοῦ τοῦ λαοῦ δέν ἀγωνιᾷ μόνο γιά τὴν σωματικὴ του υἰεῖα, ἀλλὰ καί γιά τὴν ψυχικὴ καί πνευματικὴ του κατάσταση. Ὅτι καθ' ὅλη αὐτὴ τὴν περίοδο ἡ ψυχὴ ὑποφέρει, πάσχει. Μένει νηστικὴ καί πεινασμένη καί ὅτι δέν φτάνει μόνον νά χορταίνει τό σῶμα, χρειάζεται νά χορτάσει καί ἡ ψυχὴ. Ὅτι ἡ στέρηση τῆς Θείας Λειτουργίας, τῆς Θείας Κοινωνίας, ὀδηγεῖ, γιά ὅσους ἔχουν μέσα τους πίστη καί φόβο Θεοῦ, ὀδηγεῖ σέ πνευματικὴ ἀτροφία, σέ αὐτοκτονία», κατέληξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος.

Μνήμη ἀοιδίου Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου

Τρισάγιο ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀοιδίου προκατόχου του, μακαριστοῦ Μητροπολίτου Κισάμου καί Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐπτὰ (7) ἐτῶν ἀπὸ τῆς κοιμήσε-

ώς του, ο οποίος βρίσκεται εις τόν προαύλιο χώρο του Ί. Μητροπολιτικού Ναού Ευαγγελισμού τῆς Θεοτόκου, τέλεσε ὁ διάδοχός του Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος. Ἀναφερόμενος εἰς τόν μακαριστό Ἱεράρχη σημείωσε: «Λυπούμεθα βαθύτατα πού οἱ συγκυρίες τῶν καιρῶν δέν ἐπιτρέπουν νά τιμήσουμε τήν μνήμη τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἱεράρχου καί πνευματικοῦ πατρός, τοῦ "πρύτανι τῶν ἐν Κρήτῃ Ἱεραρχῶν", ὡς τόν ὀνόμασε ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός ἡμῶν Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος. Περισσότερο λυπούμεθα διά τό γεγονός τῆς ἐν σώματι ἀπουσίας του, καθῶς καθημερινά εἰς τήν ταπεινή μας διακονία νιώθουμε νά μᾶς συνοδεύει ἡ εὐχή του, ὡς ἐπιστηριγμός καί παρηγορία. Διερωτώμαι, ἄραγε, ποιές θά ἦταν οἱ παραγγελίες του γιά τά φαινόμενα τῶν καιρῶν μας; Σέ ἕνα προφητικό λόγο του, τό 1986, σημειώνει: "Δέν μᾶς ἐκπλήσσει τό γεγονός ὅτι οἱ σημερινοί προφήτες φοροῦν τήν ἄσπρη μπλουζά τῶν ἐργαστηρίων καί ὄχι τήν μηλωτή τῶν προφητῶν τῆς ἐρήμου. Ὁ Θεός ἔχει πολλούς τρόπους καί πολλούς δρόμους νά στέλνει μηνύματα στήν ἀνθρωπότητα. Οἱ προφήτες τῶν καιρῶν μας, μέσα ἀπό τά ἐργαστήριά των, βλέπουν τήν καταστροφή τῆς ἀνθρωπότητας καί ἐπαναλαμβάνουν τόν θρήνο καί τήν κραυγή τῆς Βίβλου: "Ἐπιστρέψατε οἱ πεπλανημένοι τῇ καρδίᾳ. Μετανοήσατε καί μνήσθητε ὅτι ἐγώ εἰμί ὁ Θεός. Ἀκούσατέ μου οἱ ἀπολωλεκότες τήν καρδίαν, οἱ μακράν ἀπό τῆς δικαιοσύνης" (Ἠσ. 46,8-12). Δέν ὑπάρχει καμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ σημερινή ἀνθρωπότητα στήν πλειονότητά της ἀπώλεσε τήν καρδιά της... Παραλογισμός εἶναι τόσο ἡ στέρηση ὅσο καί ἡ κατάχρηση τῆς ἐλευθερίας καί ἡ περι-

φρόνηση τῶν ἠθικῶν ἀξιών, πού ὁδηγεῖ στήν ἐξαχρείωση ἀνθρώπων καί λαῶν... Ἡ ἱστορία διδάσκει πώς μιά πνευματική καί ἠθική κρίση, ὅπως εἶναι ἡ κρίση τῶν καιρῶν μας, λύνεται ἤ μέ ἐσωτερική ἐπιστροφή καί ἀνακαίνιση τῶν λαῶν ἤ μέ μιά πολιτικοκοινωνική καταστροφή των. Φαίνεται πώς ἡ κρίση τῶν καιρῶν μας κλίνει μᾶλλον πρὸς τή δεύτερη λύση... Γι' αὐτό οἱ προφητικές φωνές πρέπει νά πληθύνουν στόν κόσμον. Καί φυσικά καί στόν τόπον μας, πού τόσο τίς χρειάζεται...» (Μηνύματα Εὐθύνης & Ἀφύπνισης, Ἔκδοσις Β' Ι.Μ.Κ.Σ., 2015).

Σέ Γραμβούσα καί Μπάλο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας

Στό ἱστορικό καί χιλιοτραγουδισμένο ἀκρωτήριο τῆς Γαμβούσας, τό ἀκρωτήριο τῆς ἱστορίας καί τῆς παράδοσης, τῶν ὕμνων καί τῶν θρύλων, καί τόν Μπάλο, περιοχή (natura), ἀπείρου φυσικοῦ κάλλους, πού σύμφωνα μέ τούς εἰδικούς τούς θερινούς μήνες δέχεται περισσότερους ἀπό πέντε χιλιάδες (5.000) ἐπισκέπτες καθημερινά, στό Δυτικό ἄκρο τῆς Κρήτης, τῆς Ἐπαρχίας Κισάμου, εἶχε τήν εὐκαιρία νά περιηγηθεῖ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, τήν περίοδο αὐτή πού λόγω τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν δέν δέχονται τούς χιλιάδες ἐπισκέπτες τῶν περασμένων χρόνων. Ἡ καθαρή ἀτμόσφαιρα χάρισε μοναδική θέα ἀπό τήν κορυφογραμμή καθῶς φαινόταν μέ εὐκρίνεια τά Ἀντικύθηρα, τά Κύθηρα, μέχρι καί ὁ Ταῦγετος! Κατά τήν περιήγησή του ὁ Ἐπίσκοπός μας προσκύνησε τά ταπεινά καί ἀπέριττα ἐξωκλήσια πού, διάσπαρτα σέ ὅλο τό ἀκρωτήριο εὐλογοῦν καί ἀγιάζουν τόν τόπον, περιηγήθηκε

στίς ἀρχαιότητες τῆς περιοχῆς καί ἀντάλλαξε σκέψεις καί ἀπόψεις μέ τόν Δήμαρχο Κισάμου κ. Γεώργιο Μυλωνάκη, σχετικά μέ τούς τρόπους προστασίας καί ἀνάδειξης τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ φυσικοῦ πλούτου καί κληρονομιάς. «Ὁ τόπος αὐτός, σημείωσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, φανερώνει τό μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Γευόμενος κανεῖς τήν ἀπαράμιλλη καί μοναδική φυσική ὁμορφιά του δέν μπορεῖ παρά νά ἀναφωνήσει: "ὡς ἐμεγαλύνθη τά ἔργα σου Κύριε"! Παράλληλα ὑπενθυμίζει σέ ὅλους μας τό χρέος καί τήν εὐθύνη νά διαφυλάξουμε καί παραδώσουμε στίς ἐπερχόμενες γενεές ὅλο αὐτό τό μεγαλεῖο τῆς ἱστορίας, τῆς παράδοσης, κυρίως ὅμως τῆς πίστεως. Τά ταπεινά καί ἀπέριττα αὐτά ἐξωκλήσια σκαρφαλωμένα ἀκόμα καί στήν πιό κακοτράχαλη κορυφή καί στήν πιό βαθιά λαγκαδιά τῆς Γραμβούσας, δέν εὐλογοῦν καί ἀγιάζουν μόνο τόν τόπον, ἀλλά μαρτυροῦν τήν ἱστορία καί τίς καταβολές - ρίζες του. Σέ ἐποχές, λοιπόν, ὅπου κάποιος ἐμμονικά βάλλουν ἐναντίον τῆς πίστεως, εἰρωνευόμενοι καί ἐμπαίζοντας τό ἱερότερο καί ἀγιότερο μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, τήν Θεῖα Εὐχαριστία, καί μάλιστα μέ τρόπους καί μεθόδους πού φανερώνουν τήν ἐσωτερική τους γύμνια καί ἀκαταστασία, αὐτά τά ἐξωκλήσια διαλαλοῦν καί μαρτυροῦν πώς ὁ τόπος καί ἡ Πατρίδα μας στό σύνολό της, ἱστορικά, ὄχι μόνο ἐπιβίωσε μέσα ἀπό πανδημίες καί πάσης φύσεως δοκιμασίες, ἀλλά μεγαλούργησε καί ἀναστήθηκε ἀπό τήν τέφρα της ἐπειδή ὁ λαός μας ἔχει βαθιά ριζωμένη μέσα στήν ψυχή του τήν πίστη στόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία Του. Ἄς μάθουν λοιπόν ὅλοι αὐτοί ὅτι "σκληρόν ἐστί πρὸς κέντρα λακτίζειν" καί, ἂν δέν μποροῦν νά σεβαστοῦν, ἄς πάψουν νά ἐμπλέκονται σέ θέματα πίστεως, καθῶς τούς ὑπερβαίνουν καί ἀδυνατοῦν νά τά κατανοήσουν», κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μας.

Ἄγρυπνεί ἡ Κίσαμος

Νυκτερινή Θεῖα Λειτουργία εἰς τόν Ί. Μητροπολιτικό μας Ναό Ευαγγελισμού τῆς Θεοτόκου, τελέστηκε εἰς τήν μνήμη τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Βαρθολομαίου καί Βαρνάβα καί τοῦ Ἁγίου Λουκά Ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως Κριμαίας, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπο-

λίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου. Συμπροσευχήθηκαν Κληρικοί τῆς Ί. Μητροπόλεως καί πλήθος πιστῶν ἀπό τήν εὐρύτερη περιοχή. Δεκάδες παιδιά, ὑποψήφιοι Πανελληνίων ἐξετάσεων, προσευχήθηκαν, ἐπικαλούμενοι τόν φωτισμό τοῦ Θεοῦ στήν ἐπικείμενη δοκιμασία τῶν ἐξετάσεών τους καί κοινώνησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ὁ Ἐπίσκοπός μας ἀναφέρθηκε εἰς τό πρόσωπο τοῦ Ἁγ. Ἀποστόλου Βαρθολομαίου, σημειώνοντας: «Ἡ εορτή αὐτή εἶναι ἡμέρα χαρᾶς καί εὐφροσύνης γιά τήν οἰκουμένη Ὁρθοδοξία, καθῶς ἄγει τά σεπτὰ Ὄνομαστήριά Του ὁ Ἡγούμενος τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός ἡμῶν Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ. Ὁ Πατριάρχης τοῦ Γένους καί τῆς Ρωμιοσύνης, ὁ Πατριάρχης τῆς ἀγάπης, τῆς προσευχῆς, τῆς καταλλαγῆς, τῆς ἐνότητος καί τῆς εἰρήνης. Ὁ Πατριάρχης πού ἐμπνέει καί ὁδηγεῖ τά ἑκατομμύρια τῶν Ὁρθόδοξων ἀνά τήν οἰκουμένη. Ταπεινά εὐχόμεθα Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν ὅπως τοῦ χαρίζει μακρότητα ἡμερῶν καί δύναμη ἐξ Οὐρανοῦ», κατέληξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ τόν χορό τῶν ψαλτῶν νά ψάλλουν τήν φήμη τοῦ Πατριάρχου. Ἀναφορά, ἐπίσης, ἔγινε ἀπό τόν Σεβασμιώτατο καί στόν Ἅγιο Λουκά, Ἀρχιεπίσκοπο Κριμαίας, καί τήν δύναμη τῆς πίστεώς του καθῶς, ὅπως σημείωσε: «ὁ Ἅγιος Λουκάς συνδύασε τήν ἐπιστήμη μέ τήν πίστη καί δέν θεράπευε μόνο τίς σωματικές ἀσθένειες, ἀλλά ὑπῆρξε καί ἰατρός τῶν ψυχῶν. Ἀπάντηση σέ ὅσους σήμερα, ἐπικαλούμενοι τήν ἐπιστήμη, δέν διστάζουν νά ἀμφισβητήσουν ἀκόμα καί τό Μυστήριο τῆς Θεῖας Εὐχαριστίας». Ἀπευθυνόμενος δέ στό πλήθος τῆς μαθητιώσας νεολαίας πού εἶχε κατακλύσει τόν Ί. Μητροπολιτι-

κό μας Ναό, σημείωσε: «Άγαπητά μας παιδιά μείνετε σταθερά στην πίστη. Κλείστε τὰ αὐτιά σας στὶς σειρήνες τῶν καιρῶν μας, πού στόχο ἔχουν νά σᾶς ἀποπροσανατολίσουν καί νά σᾶς ὀδηγήσουν στὶς συμπληγάδες τῶν ἐξαρτήσεων, τῆς ἀπαξίωσης τῶν ἀξιών καί τῶν ἰδανικῶν του Γένους. Μὲ ἕναν λόγο νά ἀλώσουν τὴν ψυχὴ σας. Ἀντισταθεῖτε. Χαλυβδώσετε τὴν ψυχὴ σας μέ τὴν δύναμη τοῦ Σταυροῦ καί μὴν σᾶς τρομάζει καμιὰ δυσκολία καί δοκιμασία τῆς ζωῆς. Νά θυμάστε πάντοτε ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι ἀγῶνας διαρκῆς πού δέν χαρίζεται ἀλλὰ κερδίζεται», εὐχόμενος καλὴ ἐπιτυχία. Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἀμφιλόχιος ἀνέγνωσε εἰδικὴ εὐχή - προσευχή ὑπὲρ φωτισμοῦ καί Θείας βοηθείας τῆς μαθητίσας νεολαίας. Στούς μαθητὲς προσφέρθηκε, ὡς εὐλογία, ἐπιστήθιος Σταυρὸς καί στό πυκνὸ ἐκκλησίασμα λάδι ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ Ἁγίου Λουκά, Ἀρχιεπισκόπου Κριμαίας. Τεμάχιον ἐκ τοῦ Ἱ. Λειψάνου Του εἶχε ἐκτεθεῖ πρὸς προσκύνηση κατὰ τὴν διάρκειά τῆς Ἱ. Ἀγρυπνίας.

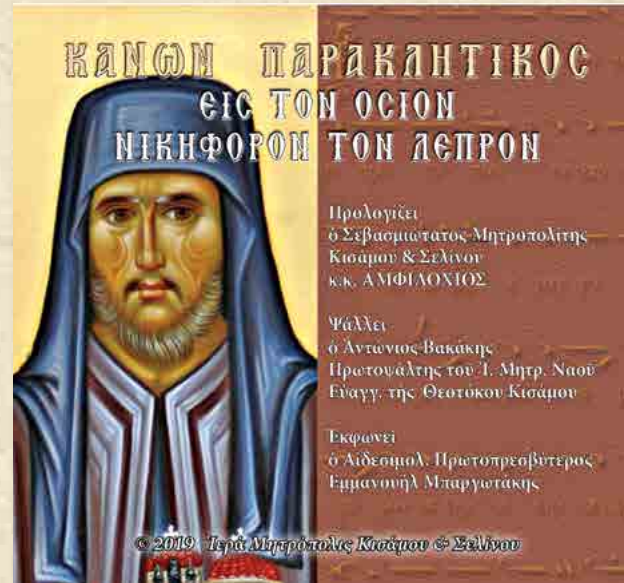
Ἑορτὴ Ἁγίων Πάντων εἰς τὴ Σπηλιά Κισάμου

Εἰς τὸν σπηλαιώδη Ἱ. Ναὸ Ἁγίων Πάντων τῆς Ἑνορίας Σπηλιάς, σέ ἕνα τοπίο ἰδιαίτερου κάλους, τέλεσε τὴν Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων ὑπαίθρια Θεία Λειτουργία ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος. Εἰς τὸ πολυπληθές ἐκκλησίασμα, τὸ ὁποῖο μέ ἰδιαίτερη εὐλάβεια μετεῖχε προσευχητικὰ καί ἀρκετοὶ προσήλθαν εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, σημείωσε: «Ἡ σημερινὴ ἑορτὴ ὑπενθυμίζει σέ ὅλους μας τὸν λόγο τῆς ὑπάρξεώς μας. "Ἁγιοί γίνεσθε" ἢ

παραγγελία γιὰ κάθε μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ πορεία πρὸς τὴν ἀγιότητα εἶναι ἕνας διαρκῆς ἔμπονος πνευματικὸς ἀγῶνας τοῦ κάθε Χριστιανοῦ, ὁ ὁποῖος καλεῖται νά δίδει ὁμολογία πίστεως καί ἀληθείας στὴν καθημερινότητα τοῦ βίου του», κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μας.

Ἐπανεκδόση Ἱ. Παρακλητικοῦ Κανόνα Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού

Ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας εὐχαρίστως ἀνακοινώνεται ὅτι προέβη σέ 3^η ἐπανεκδόση τοῦ Ἱ. Παρακλητικοῦ Κανόνα τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού, (σέ ψηφιακὴ μορφή (cd), καθὼς οἱ προηγούμενες δύο εἶχαν ἐξαντληθεῖ. Ὁ ψηφιακὸς αὐτὸς δίσκος περιλαμβάνει τὸν Ἱ. Παρακλητικὸ Κανόνα τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού (ἐγκεκριμένο ἀπὸ τὴν Ἱ. Ἐπαρχιακὴ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης) καί Πρόλογο - Χαιρετισμὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου. Ψάλλει ὁ κ. Ἀντώνιος Βακάκης, Πρωτοψάλτης τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ μας Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καί ἐκφωνεῖ ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Ἐμμανουὴλ Μπαργωτάκης, Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Δυτικῆς Κισάμου καί ἐφημέριος τοῦ Ἱ. Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος. Διατίθεται δέ ἀπὸ τὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας, τηλ.2822022128, ἔσωτ. 5.

ΔΩΡΕΣ ΥΠΕΡ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΟΙΝΩΝΙΚΟΥ & ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Ὁμιλος Βαρδινογιάννη (ΜΟΤΟΡ ΟἶΛ ΕΛΛΑΣ (Διυλιστ. Κορίνθου Α.Ε.), ... 50.000€
Ἑταιρεία SETE Γενικὲς Ὑπηρεσίες ... 3.000€
Ἐκάλη Τουρ. & Ξενοδ. Ἐπιχειρήσεις 5.000€
κα Ἄννα - Μαρία Λάτση ..... 5.000€
Ἀνώνυμος ..... 3.000€
Ἀνώνυμος ..... 1.500€
κα Τριποδάκη Κατερίνα, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Ἀντωνίου ..... 300€
κ. Κουνελάκης Χαρίλαος & κα Μερκούρη Αἰκατερίνη, εἰς μνήμην τῶν γονέων τῶν ..... 300€
Ἀντώνιος Πετράκης, εἰς μνήμην μητρὸς αὐτοῦ Δαμασκηνῆς ..... 500€
κ. Ἐλευθέριος & Ἐλένη Παπίλη ..... 500€
κ. Ἀποστολάκης Ἰωάννης & κα Στέλα Λυγιδάκη - Ἀποστολάκη, εἰς μνήμην τῶν γονέων τῶν ..... 200€
κα Ὁλγα Λυγιδάκη, εἰς μνήμην Ἀντωνίου Λυγιδάκη ..... 200€
κα Γωγῶ Κουνελάκη - Δέμου, εἰς μνήμην τῶν γονέων τῆς Ἐμμανουήλ & Ἀθηνᾶς ..... 300€
Κυριάκος Ροδουδάκης, πρέσβης ἑ.τ., εἰς μνήμην τῆς ἀδελφῆς του Χριστίνης ..... 200€
Σύλλογος Κισαμιτῶν Ἀττικῆς ..... 300€
κα Ἰωάννα Λυγιδάκη, εἰς μνήμην Θεοχάρους & Ὁλγας Χορευτάκη ..... 100€
κα Σταυρούλα Κακαουνάκη ..... 100€
κα Παναγιώτα Ζούμπου ..... 100€
κα Μαρία Σκευάκη, εἰς μνήμην Στυλιανῆς Τσακατίκα ..... 50€
κ. Βασίλειος Παντέρης ..... 100€

Ἑνορία Μοθιανῶν ..... 100€
Αἰδ. Μιχαὴλ Ἀμοριανός ..... 50€
κα Εὐτυχία Καλφάκη, εἰς μνήμην Ἐλευθερίου, Ἡλία καί Γεωργίου ..... 100€
κα Νίκη Πατεράκη, εἰς μνήμην γονέων καί ἀδελφοῦ Γρηγορίου ..... 50€
κα Αἰκατερίνη Πατερομιχελάκη, εἰς μνήμην προσφιλῶν ..... 50€
Γεώργιος Ντουσάκης, εἰς μνήμην συζύγου Ἀναστασίας ..... 100€
Ἑνορία Κολυμβαρίου ..... 100€
κ. Μηνᾶς Δαρασιανός, εἰς μνήμην συζύγου του Βαγίτσας ..... 150€
Αἰδ. Νικόλαος Μοτάκης, εἰς μνήμην τῆς πρεσβυτέρας του Αἰκατερίνης ..... 50€
κα Ντινιόζη Ἐλένη ..... 30€
κ. Ἰωάννης Ἀποστολάκης ..... 200€
Ἀνώνυμος ..... 500€
Οἶκος. Βασιλείου Στεφανουδάκη εἰς μνήμην μητρὸς τῶν Μαρίας Στεφανουδάκη ..... 300€

ΔΩΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»

κ. Στυλιανὸς Πετράκης ..... 50,00€
κα Σαμάνθα Κασρινάκη ..... 300,00€
Κοντεκάκη Αφροδίτη ..... 350,00€
κα Δέσποινα Σαρτζετάκη ..... 390,00€
Ἡ οικογένεια, φίλοι καί συγγενεῖς, εἰς μνήμην Μαρίας Λιτσαρδάκη, ... 235,00€.

**Βοήθησε κι εὐ
νά γίνει ἡ ἀγάπη πράξη**

Ἀριθ. Λογαρ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου & Σελίνου:

(ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)
GR8801103900000039029604194
BIC ETHNGRAA

